

ВІЧНИЙ СКАРБ

№ 6 (99)
ЧЕРВЕНЬ
2011

ЩОМІСЯЧНА
ХРИСТІЯНСЬКА
ГАЗЕТА

Не самим хлібом житиме людина,
але кожним словом, що виходить з Божих уст (Матвія 4:4).

Важко не вірити в чудеса, коли фактів так багато. Одночасно з розповсюдженням повідомлень про чудеса зростає й кількість скептиків. Тривалий час багато хто намагався пояснити кожний випадок за допомогою науки. Сьогодні, коли це неможливо, багато скептиків займають таку позицію: чудес не буває – це лише приховані, недосліджені можливості людського розуму.

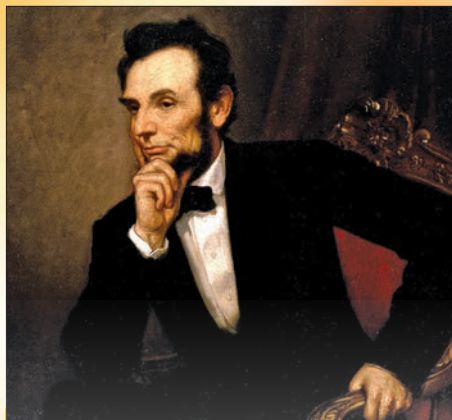
Віра в чудеса

3

Про красу

4

Де народжуються
великі президенти?

6

«Як твоє ім'я?»

10

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ЧУДО? (Матв. 18:3, 4)

Тессі була гарною, по-дорослому серйозною дівчинкою. Якось вона почула, як батьки говорили про її маленького братика. Тед тяжко хворів, а грошей на лікування не було. Щоб сплатити рахунки з лікарні, сім'я продала будинок і переселилася до невеличкої квартири. Вчора лікар повідомив, що хлопчикові терміново необхідно зробити операцію. Тессі почула, як тато сповненим безнадії голосом промовив до заплаканої мами: «Тільки чудо може спасти Теда».

І Тессі вирішила діяти. Вона побігла до себе в кімнату й узяла скляну баночку з-під джему, де зберігала всі свої статки. Вона висипала всі монетки на підлогу й перерахувала тричі, щоб не помилитися. Потім обережно склала їх назад у банку й закрутила кришку. Намагаючись бути непомітною, дівчинка вийшла на вулицю й щодуху помчала до аптеки, над дверима якої був зображений великий червоний індіанський вождь.

Вона терпляче чекала, поки аптекар закінчить розмову з іншим відвідувачем, але він так захопився, що аж ніяк не хотів помічати дев'ятирічну дівчинку, яка стояла біля віконечка. Тессі почала шаркати ніжкою, щоб привернути його увагу. Жодної реакції. Вона почала голосно кашляти. Знову нічого. Врешті-решт, вона вийняла монетку й постукала нею по склу. Це допомогло!

— Що ви хотіли, юна леді? — запитав аптекар роздратованим голосом. — Ви не помітили, що я розмовляю зі своїм братом із Чикаго, котрого не бачив багато років?!

— Добре, та я б хотіла поговорити про мого брата, — рішуче сказала Тессі. — Розумієте, він дуже-дуже хворий.

— Які ж вам потрібні ліки?

— Я хотіла б купити чудо! — заявила Тессі.

— Перепрощую, не почув, що ви хочете?

— Його звуть Тед, і в нього щось погане росте в голові. Мій тато сказав, що мого братика зараз може спасти тільки чудо. Ось я й прийшла його купити. Тож скільки коштує чудо?

— Ой, думаю, дівчинко, що не зможу тобі допомогти, — промовив аптекар.

— Послухайте, у мене є гроші, я можу заплатити. Якщо цих грошей не вистачить, я спробую знайти ще. Тільки скажіть, скільки це коштує!

І тут у розмову втрутився брат аптекаря, красивий одягнений чоловік із Чикаго.

— Яке саме чудо потрібно твоєму братикові, дитинко?

— Я не знаю, — застудилася Тессі. — Мама каже, що йому потрібна операція. Але мій тато не може заплатити хірургові, тому я вирішила використати мої гроші.

— Скільки ж їх у тебе? — намагаючись бути серйозним, запитав чоловік.

— Ось, пане! — Тессі простягнула йому свою банку. — Один долар і одинадцять центів!

— Який збіг! — усміхнувся чоловік. — Один долар і одинадцять центів!

Він в одній руці затиснув монетки, іншою ж узяв дівчинку за руку і попросив відвести його до неї додому.

— Я хочу побачити твого братика й поговорити з твоїми батьками. Подивимось, яке чудо вам потрібно.

Мама й тато були щасливими, обговорюючи ряд випадкових (чи не випадкових!) подій, які привели до них відомого нейрохірурга.

— Цей лікар, — сказала мама, — справжнє чудо! Цікаво, скільки це коштує?

Тессі усміхнулася. Вона якраз точно знала, скільки коштує чудо: один долар і одинадцять центів. Плюс щира віра маленької дівчинки!

Чи бувають погані чудеса?

«Що за запитання? — здивується хтось. — Як можна говорити про чудеса в категоріях «добре» чи «погано»?» Справді, зазвичай наше запитання зводиться до роздумів, чи бувають чудеса взагалі. Але сьогодні пропонуємо дослідити цю тему глибше, абстрагувавшись від банального «було чи не було».

Важко не вірити в чудеса, коли фактів так багато. Цікаво, що люди завжди намагалися увіковічнити такі події в малюнках, монуменах, записах. Ось один із прикладів: у 1909 р. за наказом його імператорської величності з Тульської духовної консисторії при церкві села Ключанове заведена особлива прошифрована книга, де, як зазначено, «записуються случаи благодатного действия силы Божией». Порожніх сторінок у цій книзі залишилося небагато: зцілення, знаки та інші чудеса. Як тут не повірити?

Одночасно з розповсюдженням повідомлень про чудеса зростає й кількість скептиків. Тривалий час багато хто намагався пояснити кожний випадок за допомогою науки. Сьогодні, коли це неможливо, багато скептиків займають таку позицію: чудес не буває — це лише приховані, недосліджені можливості людського розуму. Ви хворієте? Вам зовсім не потрібне чудесне зцілення, просто повірте, що хвороби не існують, це лише стрес і розхитані нерви.

Коли життя йде своїм плином, така позиція влаштовує більшість людей. Навіщо чудеса, коли ти сам є вершицею своєї долі? Коли зарплати вистачає на «манну небесну», коли таблетка швидко допомагає, коли для налагодження стосунків достатньо подарунка, ми не дуже роздумуємо про чудеса. Але коли життя входить у стрімкий вираж, багато хто готовий радикально змінити свою позицію.

У фольклорі багатьох народів є згадки про взаємодію з нечистою силою. Зазвичай перед героєм казкової оповіді постає надто складне завдання, і тут уже неважливо, хто допоможе: добра сила чи зла, головне — результат. У казці «Солдат-утікач і чорт» нечистий пропонує: «Сідай, служак! За мить доведу!» Як тоді, так і сьогодні людина охоче відгукується на таку пропозицію: «Чудеса та й годі! Як не погодитися?» Результат є, а переможців, як відомо, не судять.

Обставини сьогодення в багато разів збільшують кількість таких надто складних завдань. Коли дивись в очі матері, котра тримає на руках смертельно хворого сина, важко думати про моральні принципи та устої. Спадає на думку лише одне: «Треба допомогти!» Зазвичай нелегкий, страшний шлях починається з міської лікарні, потім — обласна, республіканська, на лікування витрачаються великі суми, а зрештою заклопотані лікарі розводять руками. Ось тут ми й починаємо думати та мріяти про чудо. Для когось уперше в житті відкривається дорога до церкви. Свічки, чудодійні ікони, молитви віруючих, служіння зцілень — протоптані стежки для тих, хто шукає результату. І багатьом допомагає!

А як бути з тими, кому не допомогли лікарні та церкви? Адже результат такий важливий, і жорстоко позбавляти людину надії. Знахарі, цілителі, екстрасенси... Куди ще можна піти? Хто надасть допомогу в складній ситуації?

Звісно, пошук результату не обмежується питаннями здоров'я. Розбиті сім'ї, діти, які пішли з дому, нескінченні фінансові проблеми. Людина, доведена до відчаю, готова віддати все, аби тільки закінчилася ця чорна смуга. І віддає...

Визнаючи існування як чудес, так і підробок, хотілося б звернути вашу увагу на ту ціну, яку ми платимо за результат. Біль і розчарування долають кожну людину, усі ми переживаємо гіркоту від розірваних стосунків, але є дещо важливе, що не повинна втрачати жодна людина, яка прагне до перемоги над труднощами та смутком.

Свята Книга Біблія, наповнена історіями про чудові події, свідчить, що джерелом чудес може бути як добра, так і зла сила. У Євангелії ми неодноразово можемо натрапити на слово «чудо», що до благодатної сили Ісуса Христа, Спасителя. Але і сатана, названий «вашим ворогом» (1 Петра 5:8), також звершує багато чудес і ознак.

Апостол Павло, один з авторів Біблії, описуючи своє служіння, а також служіння інших братів-апостолів, пише: «Адже ознаки апостольства виявилися у вас у всякому терпінні, в ознаках, а також у чудесах і проявах сили» (2 Кор. 12:12). Тепер зверніть увагу, якими словами він описує роботу сатани та його слуг в іншому посланні: «Його прихід — за сприяння сатани — буде з усякою силою, ознаками, фальшивими чудесами» (2 Сол. 2:9). Яка схожість! Сили, ознаки, чудеса... Тільки одні істинні, а інші — фальшиві.

Хтось запитає: «А як відрізнити? Невже справді чудеса можуть бути поганими?» Спробуймо з'ясувати.

Біблія, наш вічний орієнтир, говорить: «Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя» (Прип. 4:23). Таким чином, Господь визначає пріоритети, котрі повинні бути у житті кожної щиро віруючої людини. Звісно, Біблія не стверджує, що ваша кардіограма — це найголовніше, що має хвилювати вас. Коли йдеться про серце, мається на увазі вся ваша внутрішня сутність і духовне життя. Серце в біблійному розумінні — центр думок та почуттів, характер, те, ким ви є насправді. Таким чином, благополуччя, успіх, гроші, здоров'я, пошана та повага з боку інших людей не повинні стояти на першому місці у вашому житті.

Біблія чітко визначає: тільки перебуваючи в єдності з Господом, слухаючись Його Слова, ми можемо зберегти своє серце й отримати спасіння.

Решта — шлях в нікуди, широка дорога, що веде до загибелі. Більше того, Біблія попереджує: «Будьте тверезі, пильнуйте. Ваш ворог — диявол — ходить і ричить, мов лев, шукаючи, кого б поглинути» (1 Петра 5:8). Ось його мета! Ось кінцевий результат для всіх, хто продав свою душу за тимчасові блага!

Чудеса не можуть бути свідченням добрих намірів того, хто їх звершує. Отримуючи фізичне зцілення під час сеансів, де є спілкування з темними силами, багато хто розплачується за це здоров'ям духовним. Афанасій Великий говорив про те, що «...дієва сила не кричить про себе». А як часто ми можемо чути вихвалання дивовижними здібностями та силою! Чи не є це першою ознакою фальшивих чудес, «спонсором» яких є сатана? Багато хто готовий класти свої руки на телевізори, пити «чарівні» настої та зілля, відвідувати сеанси зцілень, не задумуючись над тим, хто пропонує здоров'я, і чи не є це одним із способів згубити свою душу.

Як же відрізнити справжнє чудо від фальшивого? Як не потрапити на гачок псевдочудотворців? Християни знаходять відповідь лише в Богові та Його Слові.

Господь — Єдиний, Хто може знати, що є найкращим для людини. «Бо Я знаю ті думки, які думаю про вас, — говорить Господь, — думки спокою, а не на зло, щоб дати вам будучність та надію» (Єрем. 29:11). Якщо для збереження нашого серця (див. Прип. 4:23) Господь веде нас через труднощі та випробування, це якраз і є той найкращий шлях, який ми маємо пройти. Так, це складно прийняти, але часом хвороба чи небезпека стає тим відрізком часу в житті, коли людина починає шукати Бога. Господь бажає, щоб ми передусім думали про життя вічне: «Бо яка користь людині, якщо придбає весь світ, але занапастить душу свою?» (Марка 8:36).

Біблія говорить, що слід робити в тому випадку, коли людина, котра здійснила чудо, хоче звести вас із правильного шляху: «Якщо повстане серед тебе пророк або сновидець, і дасть тобі ознаку або чудо, і збудеться та ознака й те чудо, що сказав він тобі, до того говорячи: «Ходімо ж за іншими богами, яких ти не знав, і будемо їм служити», то не слухайся слів того пророка або того сновидця, бо цим Господь, Бог ваш, випробовує вас, щоб пізнати, чи ви любите Господа, Бога вашого, усім своїм серцем і всією своєю душею» (П. Зак. 13:2-4). Трохи пізніше біблійний пророк Ісаїя пропонує ще один принцип, цілком співзвучний із тим, що написано вище: «А коли вам скажуть: "Запитуйте духів померлих та чародіїв, що цвірінькають та муркають", то відповісте: "Чи ж народ не звертається до свого Бога?»

■ Максим Крупський

Віталій Колісник

Шлюб у Кані Галілейській.
Нестеренко В. І.

Віра в чудеса

Дитяча свідомість схожа на чистий аркуш паперу. Діти готові досліджувати світ, вони відкриті для засвоєння будь-якої навіть найнеймовірнішої інформації, а якщо її не вистачає, їхня уява домальовує елементи, яких бракує. У дитячому світогляді тісно переплітаються дійсність і чудеса, у реальність яких їм хочеться вірити після почутих казок про прекрасних принців, принцес, драконів, чарівників та інших казкових персонажів з їхніми надзвичайними здібностями.

Минає час. Ми підростаємо і з кожним роком стаємо все більш прагматичними й самостійними. У нас уже не так багато прогалин. Прогрес науки, велич людського розуму вражають нас, впливаючи на світогляд так, що всі події в житті ми можемо пояснити лише за допомогою логічного мислення. У чудеса вірять хіба що діти. Розповіді про надприродне не сприймаються серйозно.

Цікаво, що у Біблії, як у жодній іншій книзі, тісно переплелися чудеса та події історії, в які люди здебільшого схильні вірити частково, вибірково. У Біблії не йдеться про драконів або вигаданих королів, чарівників, у ній описане життя реальних людей, існування яких підтверджується археологічними даними, літературними творами небіблійних авторів. Цій інформації вірять і навіть не дуже сперечаються з фактами. У сучасному секулярному суспільстві дискусії виникають переважно з приводу чудес, які відбувалися з учасниками біблійних оповідань, особливо коли Бог звершує таке чудо, яке аж ніяк не можна пояснити за допомогою логіки. Однак навіть тоді, коли не залишається нічого іншого, ніж визнати чудо реальною подією, знаходяться люди, які відмовляються вірити в нього й у будь-який спосіб намагаються пояснити це природними процесами. Така позиція поширена навіть серед віруючих людей. У наш час дедалі популярнішим стає ліберальне богослів'я, прихильники котрого вірять у звичайні події, описані в Біблії, але не вірять у надприродне, тобто те, що виходить за межі розуміння. У такі моменти вчені починають говорити про конфлікт Біблії та науки, згадують наукові закони й за допомогою різних методів спростовують чудеса. Однак замислимося

над запитанням: чи складно для Творця Всесвіту зробити щось таке, що виходить за межі законів природи?

Коли Христос розпочав Своє служіння, перше чудо Він створив на весіллі в місті Кана, що в Галілеї. «Третього дня було весілля в Кані Галілейській; була там мати Ісуса. Ісус зі Своїми учнями також був запрошений на весілля. Як забракло вина, Ісусова мати каже Йому: Не мають вина! А Ісус їй каже: Що до того Мені й тобі, жінко? Ще не настав мій час. Промовила Його мати слугам: Зробіть, що тільки Він вам скаже. Було там шість кам'яних посудин для води, яку використовували для юдейського очищення; кожна вміщала дві чи три міри. Каже їм Ісус: Наповніть посудини водою! І наповнили їх ущерть. Ще каже їм: Тепер зачерпніть і занесіть до старости. І вони понесли. Коли староста покуштував воду, що стала вином, то не знав, звідки воно; слуги ж, які зачерпували воду, знали; кличе тоді староста молодого та й каже йому: Кожна людина подає спочатку добре вино, а гірше – як нап'ються; а ти зберіг добре вино дотепер! Такий початок чудес зробив Ісус у Кані Галілейській, виявивши славу Свою; і Його учні повірили в Нього» (Івана 2:1-11).

Часом деякі люди використовують цю історію ще й для схвалення вживання алкогольних напоїв. Тому виникає одразу два запитання: яке вино створив Господь і чи було в цьому щось надприродне?

Передусім визначимо, що ми називаємо у своєму житті «чудом». В одному зі словників можна прочитати, що чудо – це «явище, що суперечить законам природи й не може бути пояснене за допомогою них». Але тоді виникає ще одне запитання: хіба Христос у цій ситуації створив щось, що виходить за межі законів природи? Якщо задуматися, то виноградна лоза щодня здійснює таке чудо: щороку, з дня на день вона переробляє воду, яка всмоктується через коріння й перетворюється на виноградний сік. Чи складно Богові, Який створив виноградну лозу і дав їй такі можливості, створити з води виноградний сік без будь-якої допомоги? Тут немає жодної суперечності щодо законів природи. Це і є відповіддю на запитання про те, яке вино створив Христос. Бог ніколи не ро-

бив алкогольного вина, наслідками якого є розбещеність та інші гріхи. Бродінню виноградний сік піддали грішні люди, задовольняючи свої гріховні нахили й бажання. А Ісус зробив чудо, щоб свято вічнання не зіпсувалося через нестачу напоїв, які несуть прохолоду в умовах спекотного клімату Галілеї, а не зігрівають, як це робить алкогольне вино, і щоб учні повірили, що Він не проста людина, а Бог, Месія, через Якого Бог Отець і Святий Дух здійснюють великі справи.

Цікавим є той факт, що Бог використовує чудеса для зміцнення віри людини, але не заради сенсації й привернення уваги натовпу, як це робить якийсь фокусник. Бог не бажає, щоб наша віра ґрунтувалася тільки на чудесах. Господь бажає спілкуватися з людиною. Біблія розповідає про випадки, коли Ісуса просили зробити чудо, яке б стало ознакою: «Тоді озвалися деякі з книжників та фарисеїв, кажучи: Учителю, хочемо від тебе бачити ознаку. А Він у відповідь їм сказав: Лукавий і перелюбний рід шукає ознаку, та ознаки не буде дано йому, хіба лише ознака пророка Йони. Бо так, як Йона був у череві кита три дні й три ночі, так буде Син Людський у серці землі три дні й три ночі» (Матв. 12:38-40). Ісус Христос читав у людських серцях усі думки, чудово розуміючи мотиви людей, котрі вимагали все нових і нових ознак, не помічаючи того, що Бог-Син уже створив. Для таких скептиків було здійснене особливе чудо: Христос, Котрий був розп'ятий і біля могили Якого було поставлено охорону, воскрес, перемігши цим смерть. Однак і тут ті, хто не бажав вірити, сказали, що це все обман і що навіть відбувся підкуп охорони, щоб воїни заперечували справжнє чудо.

На свято Пасхи можна почути вітання: «Христос воскрес!» і відповідь: «Воістину воскрес!». Але чи усвідомлюємо ми справжнє значення цих слів? Чи усвідомлюємо, що Христос справді воскрес? Чи розуміємо ми, що це було чудо, яке має важливе значення для кожного з нас? Чи розуміємо, що за-

Я тобою восхищаюсь

Я найду Тебя в твореньях,
Созданных Твоею кистью:
В облаках, в лучах весенних,
В шелесте кленовых листьев,

В свете дня, в ночной прохладе,
В необъятных гор величье,
В колоске, в лазурной глади,
В совпадениях и в различьях...

Я Тобою восхищаюсь,
Я во всем Твоей почерк вижу!
И в одном всегда нуждаюсь –
Чтоб к Тебе быть сердцем ближе.

Татьяна Загний

вдяки перемозі Ісуса над смертю ми також можемо стати переможцями, прийнявши Христа як свого Спасителя? Адже, як говорить апостол Павло: «Якщо нема воскресіння мертвих, то й Христос не воскрес. А якщо Христос не воскрес, тоді марна й проповідь наша, марна й віра ваша» (1 Кор. 15:13, 14).

Чому люди не вірять у чудеса? Чи не є такі скептики лукавим родом, про який говорив Сам Христос? Чи не намагаються такі люди придушити голос сумління, засмучуючи Бога своїм невірством й умисно не помічаючи всіх тих чудових благословень, котрі Господь дає людині щодня?

Усім нам слід замислитися: на чому ґрунтується наша віра? Чи тільки на ознаках? Але Христос каже, що цього шукає рід лукавий. Можливо, наша віра спирається лише на наукові доведення, не залишаючи місця подіям, які не піддаються логічному поясненню людського розуму? І те, й інше є крайнощами. Звісно, Бог дав нам розум, і ми повинні керуватися логікою й здоровим глуздом, але при цьому не варто заперечувати Божі чудеса, обмежуючи можливості Всемогутнього Господа, Який бажає нам дати все необхідне для благополучного життя.

Як колись для скептиків у часи Ісуса, так і для скептиків нашого часу Бог дасть ознаку: Христа, Котрий іде у славі з великим воїнством небесним. Дуже скоро світ побачить чудо, яке ще ніколи не відбувалося на грішній Землі. Чи готові ви до зустрічі з живим Богом, Який став Людиною? Чи готові ви прийняти цю реальність?

За живих питатися мертвих?» До Закону й свідцтва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!» (Ісаї 8:19, 20). Зауважте, що так ми можемо переверіяти не тільки чудотворців, але й будь-яку людину, яка намагається навчити нас якихось духовних принципів.

Ісус Христос попереджав, що в останній час (а це, за Біблією, якраз той час, у який ми з вами живемо!) усі дії темних сил посиляться в багато разів. У євангельській оповіді, яку залишив євангеліст Матвій, ми знаходимо передвіщення Ісуса про останні часи: «Бо постануть лжехристи та лжепророки і будуть чинити

великі ознаки й чудеса, щоб звести, якщо вдасться, навіть і вибраних» (Матв. 24:24). Думаю, що всі ми є свідками виконання цього пророцтва, щоденно спостерігаючи, як тисячі людей готові переступити через духовні принципи заради досягнення сумнівного результату.

У казці, яку ми згадували вище, бідний солдат, скориставшись послугами нечистої сили, потрапив додому не через три дні, як планував, а через три роки, отримавши за це статус дезертира й переживши чимало небажаних пригод. Кажуть: «Казка – то вигадка», а натяк у тому, що будь-яка людина, ви-

рішивши пов'язати своє здоров'я чи благополуччя з темною силою, врешті-решт буде ошукана, оскільки сатана – батько брехні.

Якщо наше життя наповнене важким тягарем скорботи та розчарувань, і в цей момент ми чуємо підступний голос: «Сідай! За мить доведу», – необхідно рішуче сказати: «Ні». Адже за ілюзію успіху чи здоров'я завжди треба платити, а ціною може стати наша доля у вічності.

У християнина є надійний захист від життєвих бур та скорботи. Він у молитві звертається до Господа, довіряючи Йому свій шлях. Милостивий Бог знає, що є

найкращим для кожного з нас. Якщо це чудо – не бійся, воно обов'язково станеться! Якщо Господь поведе іншим шляхом, то і цей шлях буде найкращим.

Христос, знаючи, як багато труднощів випадає на долю людини, звертається до нас із добрими словами: «Прийдіть до Мене, всі втомлені та обтяжені, – і Я заспокою вас! Візьміть Моє ярмо на себе і навчіться від Мене, бо Я лагідний і покірний серцем, – і знайдете спокій своїм душам. Бо Моє ярмо любе і Мій тягар легкий» (Матв. 11:28-30). Відгук на цей заклик – єдине правильне рішення, здатне принести нам щастя.

Любовь

Любовь долготерпит,
Она не гордится.
Любовь всему верит,
Не мстит и не злится.
Любовь не покинет,
Любовь не изменит,
За боль не осудит
И снова поверит.
Любовь превозносит,
Любовь вдохновляет,
От горечей жизни
Собой закрывает.
Любовь не обидит,
Она окрыляет.
И тело, и душу
Любовь исцеляет.
Любовь не разрушит,
Она созидает.
И только любовь
Все ошибки прощает.
И мир этот создан
Любовью, конечно,
И только любовь на Земле
Будет вечно!

МІФ ЧИ ШЕДЕВР?

Під час Другої світової війни, а також упродовж наступних воєн у Кореї та В'єтнамі Біблія стала новою книгою для багатьох тисяч юнаків, які ризикували своїм життям на полі бою. Люди, дивлячись в очі смерті, розуміли, що жодний із засобів так не підтримував їх у тяжких випробуваннях, як обітниця Божі, записані у Книзі книг. В окопах, у бомбардувальниках і винищувачах, високо в небі й на дні моря – скрізь, де б вони не воювали, Біблія вірно несла своє беззвучне, але могутнє свідчення. У ній прихована жива звістка й для нашого часу, бо це – Слово Живого Бога (1 Сол. 2:13).

Тільки Бог міг керувати написанням такої книги, як Біблія. Вона містить 66 книг. Сорок авторів фіксували передану від Бога інформацію. Ці Божі люди належали до різних верств і говорили різними мовами. Серед них – Мойсей, нерідний син єгипетської принцеси, Давид – пастух овець, котрий потім став одним із найвідоміших царів Ізраїлю. Серед авторів були: прем'єр-міністр, митник, лікар, кілька рибалок. Ці люди жили й писали протягом п'ятнадцяти століть. Широкий був і діапазон порушених ними тем: вони писали про музику, історію, науку, релігію.

З таким різноманіттям авторів можна було б чекати у змісті Книги серйозних суперечностей. І таке справді трапилося б, якби цю Книгу писали лише люди. Але доскональне вивчення Біблії свідчить про те, що в ній немає жодних суперечностей. Усі 66 книг перебувають у цілковитій гармонії. Кожний письменник підтверджує слова свого попередника. Це може означати лише одне: всюдисущий Дух керував роботою кожного автора Біблії. Мойсей писав не власні слова. Це саме можна сказати про Давида, Ісаю, Івана, Павла. Вони писали те, що їм відкривав Святий Дух Божий, у Котрому «нема зміни, ні тіні перемены». Таким чином, суперечності усуваються, і гармонія Біблії є одним із найкращих доказів її богонатхненності.

Про красу

■ Чи залежить наше ставлення до людини від її зовнішності? Ми завжди звертаємо увагу на красивих людей. Красу споглядати приємно. Краса – це Божий дар, адже Бог створив людину досконалою. Але гріх так спотворив людську особистість, що вона втратила як внутрішню красу, так і зовнішню.

Але все ж таки сьогодні відбуваються конкурси краси серед дівчат, на чийх обличчях ще збереглися відблиски досконалої краси Єви. Шкода, що нікому не спадає на думку провести конкурс краси душі та серця, що набагато цінніше, ніж зовнішня краса, адже зовнішність буває оманливою.

КРАСИВА, АЛЕ... НЕГАРНА

Дмитро шукав майбутню дружину. Ідеал у нього був такий: по-перше, красива, висока, струнка, щоб не соромно було в люди вийти. По-друге, розумна, освічена. Ну й, по-третє, щоб уміла готувати, була акуратною. Якось на вечірці він зустрів дівчину своєї мрії. У Лори були променисті очі, довгі темні вії, ніжна шкіра з легким рум'янцем. Від її краси аж дух перехоплювало. Набравшись сміливості, Дмитро підійшов познайомитися. Лора прихильно усміхнулася й простягла руку. З цього моменту в Дмитра почалося інше життя. Дружба, кохання, весілля... Захоплення, милування, сміх – усе було як уві сні. Але невдовзі сон скінчився. Лора не вміла й не хотіла займатися домашнім господарством, доводилося все робити самому. Почалися сварки. Через рік Дмитро не витримав і пішов до батьків. Краса виявилася тільки зовнішньою. Його дружина не хотіла ні в чому поступатися, не пробачала образ. Усі навколо дивувалися: як може така яскрава краса містити в собі стільки злості й отрути?

Як глибоко можна помилитися, керуючись лише зовнішньою красою! Ще премудрий Соломон сказав: «Краса – то омана, а врода – марнота, жінка ж богобоязна – вона буде хвалена!» (Прип. 31:30). Людина, пишаючись своєю красою, стає

самовпевненою, зневажливо ставиться до інших людей. Тому під час знайомства з людиною важливо не захоплюватися зовнішньою красою, а намагатися розгледіти її характер. Як це зробити?

1. Необхідно побачити людину в домашніх обставинах і поспостерігати, як вона ставиться до батьків. Є велика ймовірність, що в майбутньому вона так само ставитиметься й до свого чоловіка (чи дружини).
2. Уважно спостерігайте за його (її) реакцією в конфліктній ситуації. Вияв егоїзму й гордості має насторожити вас.
3. Придивіться, як він (чи вона) ставиться до дітей, бідних і тварин.
4. Якщо ваш друг – християнин, зверніть увагу на його ставлення до Бога, Біблії, молитви.

НЕКРАСИВИЙ, АЛЕ... ГАРНИЙ

А ось інша історія. Її розповіла одна жінка. Коли вона переїхала до іншого міста, її сусідом виявився дуже некрасивий чоловік на ім'я Григорій. Її вразило, якою мірою може бути спотворене обличчя людини. Але сталося так, що вона тяжко захворіла й залишилася сама, без належного догляду. І Григорій, єдиний з усіх сусідів, активно та з великою любов'ю допо-

мавав їй. Цей бідний літній чоловік ділився з нею останніми крихтами, довго сидів біля її ліжка, втішав, вселяв у її серце надію, кажучи їй, що вона не самотня, що Бог ніколи не залишить її. Коли біди й пільма розвіялися, цій жінці здавалося, що ніхто на світі не має таких ласкавих очей і мелодійного голосу, як Григорій. Усього іншого вона просто не помічала. Для неї не було прекраснішої людини, ніж він. Григорій світився внутрішньою красою, яка не тьманила ніколи.

Також розповідають про одну дівчину, яка дуже соромилася своєї матері, бо її обличчя й руки були у шрамах. Коли до дівчини приходили подруги, вона просила маму кудись піти. Але одного разу мати розповіла, як з'явилися ці шрами: коли донька була ще зовсім крихіткою, мама винесла її з вогню, отримавши при цьому великі опіки, шрами від яких залишилися на все життя. Дочка кинулася до матері, цілує жажливі шрами, і просила вибачення за свою поведінку. Відтоді вона почала пишатися своєю мамою.

Розвивайте в собі вміння бачити внутрішню красу в людях. Адже зовнішня краса з часом згасне, а краса характеру залишиться з людиною назавжди. «Хто жінку чеснотну знайде? А ціна її більша від перел: довіряє їй серце її чоловіка, і йому не забракне прибутку! Вона чинить для нього добро, а не зло, по всі дні свого життя» (Прип. 31:10–12).

Майстер

Якось увечері, коли на вулиці було холодно й мокро, хтось постукав у двері. Біля входу стояв бідно одягнений чоловік і просив притулку. Йому відповіли, що в будинку вільних місць немає, тому прийняти його не можуть. Але він слізливо благав, і йому запропонували переночувати в підвалі, де складений різний непотріб. Подорожній із радістю погодився. Через деякий час господарі почули звуки якоїсь музики. Чарівна мелодія струнного інструмента лунала десь знизу.

Спустившись у підвал, господарі побачили, що гість грає на старій, давно забутій арфі. Колись вона зламалася,

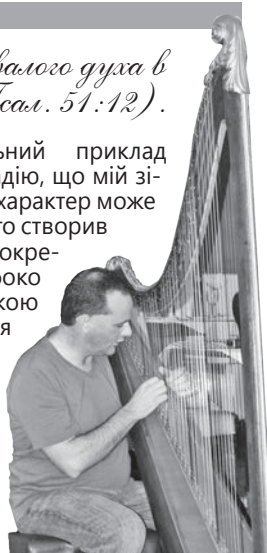
господар інструмента кілька разів намагався відремонтувати її, але жоден майстер так і не зміг упоратися з дефектом. Невдовзі про арфу просто забули. Кому потрібен несправний інструмент?

Та ось знайшовся чоловік, котрий полагав арфу. Мешканці будинку зачаровано слухали його гру, а коли він закінчив, запитали: «Як вам вдалося зробити це? Ми багато разів зверталися до різних майстрів, і ніхто не міг допомогти нам».

Чоловік усміхнувся і, ніжно провівши рукою по інструменту, промовив: «Я зумів відремонтувати його, тому що колись сам його зробив».

«Серце чисте створи мені, Боже, і тривалого духа в мою нутрі віднови» (Псал. 51:12).

Цей повчальний приклад оживив у мені надію, що мій зіпсований гірхом характер може виправити Той, Хто створив нас усіх і мене зокрема. Відтоді я глибоко вірю та з великою надією звертаюся до Нього: «Серце чисте створи мені, Боже, і тривалого духа в моєму нутрі віднови» (Псал. 51:12).

■ Ліка Веденська

«Есть только миг между прошлым и будущим»

«Есть только миг между прошлым и будущим – именно он называется ЖИЗНЬ», – це не просто знайомі нам слова пісні Л. Дербеньова (кінострічка «Земля Саннікова»), а наша щоденна реальність. Але як ми проживаємо цю мить, чим наповнюємо своє життя? У когось воно наповнене щастям та радістю, у когось – смутком та печаллю, від якої немає сил очі підвести, у когось – розчаруваннями, коли біль стискає серце від запитання: «Як твоєї справи?»

Сьогодні люди не можуть опанувати собою, живуть у полоні своїх пристрастей, обмані, зазнають поразки, ненавидять, зі злістю та зневагою ставляться один до одного. Заздрість стала вірною супутницею для багатьох. Ми забули, що таке розсудливість, поблажливість, співчуття, ніжність, спокій, захоплення, любов. Зате ми намагаємося бути порядними, успішними, врівноваженими. Іноді приміряємо на себе ярлик «БМВ» – «більш-менш віруючий», він сьогодні досить популярний серед християн. Часто ігноруємо Бога, коли Він звертається до нас, не прислухаємося до Його голосу, занурюємося в довколишній хаос, забувши про те, що результат спілкування з Богом – це наша здатність чітко розрізняти справжнє від підробки.

В Андах живе птах кондор, сімейство американських грифів, вид птахів – хижаки. Він мостить гнізда на скелях, харчується переважно падаллю, але іноді нападає й на велику рогату худобу. Налітає на жертву, виколує очі, щоб здобич не бачила, куди бігти. Та все ж таки намагається врятуватися, але на своєму шляху травмується й знесилена падає; тоді кондор безжально вправляється з нею. Так діє і сатана. Він зацікавлений у нашій сліпоті, тому намагається позбавити нас духовного зору, щоб скинути в прірву

виснаженими. Та йому байдуже, що ми помираємо від болю. Ми часом можемо бути дуже вразливими й, піддавшись спокусам ворога, починаємо самотійно боротися з ним. А диявол не слабкий, і людині не під силу боротися з ним наодинці, без Бога. Потрібно завжди робити те, що ми можемо, і віддавати Господу те, що не спроможні зробити самі.

У моєму житті був період, коли я переживала так звану духовну пустелю. Мені здавалося, що все йде за планом, але хто його склав? Коли полудна з очей спала, я відчула невимовну скорботу, котра перевершувала все, що мені доводилося відчувати раніше. Я зверталася до Бога: «Я більше так не можу: життя нестерпне. Я егоїстична. Усім незадоволена. Ніщо не приносить полегшення. Немає спокою. Я не зможу жити, якщо не пізнаю Тебе краще». Більше за все на світі мені хотілося відчути присутність Господа в моєму житті. І холод у стосунках з Богом змінився теплом. Я зрозуміла... Не потрібно ускладнювати християнство. Треба просто любити, змінюватися і допомагати іншим змінювати своє життя. Переведіть свій погляд із себе на інших і дбайте про Боже. Ісус скрізь ходив і творив добро. Хто схильний до критицизму, почніть слухати близьким. Живіть життям, сповненим радості. Бог любить нас. Тож

будемо дарувати свою любов іншим, навіть якщо нам здається, що хтось із них не заслуговує на це, й усе даремно. Пам'ятайте: любов ніколи не програє! Щодня перемагаючи в малому, ми йдемо до великої перемоги.

Досліджуючи Біблію, ми простежуємо думки Бога, отримуємо корисні повчання, побажання, обітниця, відповіді на цікаві для нас запитання. З Біблії ми дізнаємося, що треба знати й виконувати Десять Заповідей, адже вони сповнені практичної мудрості й пропонують рішення тих проблем, які людині трапляються щоденно. Істинна релігія сконцентрована не на правилах, а на стосунках. Центр такої релігії – Бог та Його любов. Святі принципи покликані допомогти нам уникнути страждань та помилок. Десять Заповідей – воістину Закон свободи. І за свою свободу боротися потрібно насамперед із собою. А найбільш мудра й правильна відповідь на спокусу – слово «НІ». Генетична спадковість гріха не буде переслідувати нас, якщо ми відокремимося від нього. Та якщо сатана вам нагадає про ваше минуле, нагадайте йому про його майбутнє. А своє теперішнє ми проживемо гідно, з Господом, і тоді цю мить ми зможемо назвати повноцінним життям, сповненим радості, а не беззмістовним існуванням. І нехай не все у нас виходить одразу. Найкраще в житті варте того, щоб його чекати!

Ви можете померти від голодної смерті

«Написано: "Не самим хлібом житиме людина, але кожним словом, що виходить з Божих уст"» (Матв. 4:4).

Скільки їжі ви споживаєте за рік? Наприклад, згідно з даними Міністерства сільськогосподарства США, середньостатистичний американець споживає щорічно 1488 фунтів їжі (близько 608 кг). Це переважно картопля, хліб та морозиво. Тому нічого дивного немає в тому, що багатьом людям загрожує збільшення маси тіла, якщо вони не зменшать калорійність своєї їжі.

Чи є багате харчування запорукою гарного здоров'я? Ісусу було що сказати про хліб насущний. Тож замислимося над цими словами: «Написано: Не самим хлібом житиме людина, але кожним словом, що виходить з Божих уст» (Матв. 4:4).

Годувати тіло необхідно, але ще важливішим є духовне живлення, якщо ми бажаємо зростати духовно. Якщо людина припиняє вживати фізичну їжу, вона через деякий час помре з голоду. Але так само на неї чатує духовна смерть, якщо вона не буде житися хлібом життя – словами зі Святого Письма. Нестача фізичної їжі призводить до фізичної смерті. Нестача духовної їжі, Біблії, призведе до вічної духовної смерті.

Біблі Грем говорив: «Не можна бути фізично здоровим, якщо не вживати регулярно фізичну їжу. Те саме треба робити для збереження нашого духу в бадьорому та здоровому стані. Щоденне читання Біблії – важлива складова нашого духовного живлення».

«Кожне Боже слово очищене», – каже нам Біблія. Якщо наш розум живиться чимось дешевим і гріховним, немає надії, що ми духовно одужаємо. Джерело нашого духовного харчування – слово, що виходить з уст Божих.

■ Ольга Козирева, Київська область

Життя під маскою

Хочу розповісти одну дивовижну історію з мого життя – ту, що раніше я намагалася старанно приховати від людей.

Ми з братом вирости в сім'ї люблячих батьків. За рік після закінчення середньої школи я вступила на заочне відділення філологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Мене вабили мистецтво й наука. Перед закінченням навчання мій життєвий корабель дав крен: я вийшла заміж, розлучилася і знову вийшла заміж. Потім народилася донька, і я знову розлучилася.

У 1980 р. я поїхала відпочивати в Коблево разом з дочкою і племінником. Туди ж приїхав і один гіпнотизер зі своєю диво-виставою. Я й раніше чула, що є люди, які мають якісь надзвичайні здібності й можуть керувати волею інших. Мені це здавалося загадковим і привабливим. І я разом з дитиною пішла кінотеатр, де повинен був відбутися сеанс. Побачене вразило мене, виховану в душі атеїзму, до глибини душі. Виявляється, є щось надприродне! Я теж захотіла навчитися цього!

Повернувшись додому, я опинилася в психіатричній лікарні. Мої батьки, налякані моєю дивною поведінкою (адже

я могла піти по колії назустріч електричці), звернулися до лікаря – і мене забрали в диспансер. Там мені встановили другу групу інвалідності. Батько відмовився від мене, і, виписавшись із лікарні, я почала працювати. Про науку й мистецтво довелося забути. Зі словами на очах я збиралася щоранку на роботу, яка, хоч і не була складною, але давала мені з великими труднощами. Я постійно надягала маску: боялася виглядати божевільною. Щодня пила ліки сильної дії, збільшуючи дози, коли дошкуляли голоси своїм нестерпним звучанням у моєму мозку. Скільки разів мені хотілося розповісти комусь доброму про ті душевні тортури, яких я зазнавала! Однак рішення моїх батьків не розголошувати таємницю про мою хворобу й сором перед людьми утримували мене.

Одного разу у своїх стражданнях я, не замислюючись, чи є Бог, чи немає, стала благати: «Господи! Зроби так, щоб мені було добре і тут, і у вічності». Промайнула несподівана думка: «Може, познайомитися з віруючими?» – і наступна за нею: «Та якось соромно з віруючими, а втім, втрачати вже все одно нічого, можна й з віруючими».

Але все залишилося, як і раніше. Зі сльозами на очах я йшла на роботу.

Після роботи падала в ліжку – і спала, спала, спала аж до ранку, і знову – болісно-тяжкі збирання на роботу. Та ось мене перевели у відділ метрології заводу «Іскра» в Боярку. Від віруючої співробітниці я почула добру звістку про Спасителя Ісуса Христа. І повірила. Разом з мамою та донькою (батько на цей час уже помер) на зібраннях віруючих ми покалися перед Богом у наших гріхах. У 1989 р. ми з мамою прийняли хрещення, давши обітницю служити Господу. Незабаром у присутності пресвітерів я помолилася про зречення від окультизму. Потім поступово відмовилася від ліків. У мене вже був інший дбайливий Лікар – Ісус Христос. Я помирилася зі своїм чоловіком – батьком моєї доньки. У нас народилося ще двоє дітей.

Тепер я згадую свою хворобу, як жахливий сон. Бог змінив моє життя на краще. У мене багато друзів. Мені не потрібно більше надягати маску здорової людини. Я радію життю й усім серцем славлю Бога за Його любов до людей. Йому присвячую свої вірші:

Что ветер поет среди нежных берез,
Кольша и глядя листву?
Он песню поет, как Сын Божий Христос
За грешников жизнь дал Свою.
Березы внимают, их шепот утих,
Лишь изредка слышится вздох –
То ветер тоскует о гордых и злых,
О ком так печалится Бог.

Хто багатий?

Якось батько однієї заможної сім'ї вирішив узяти свого маленького сина в село на ферму, щоб показати йому, наскільки бідними можуть бути люди. Батько з сином провели весь день і ніч у сім'ї бідного фермера. Коли вони повернулися додому, батько запитав сина:

– Тобі сподобалася подорож?
– Це було чудово, тату!
– Ти побачив, наскільки бідно можуть жити люди?

– Так.
– І чого ти навчився?
Син відповів:
– Я побачив, що в нас є собака вдома, а в них чотири собаки. У нас є басейн посеред саду, а в них бухта, якій не видно краю. Ми освітлюємо свій сад лампами, а їм світять зорі. У нас патіо на задньому дворі, а в них – безмежний горизонт.

Батькові мову відібрало після такої відповіді сина.

А син додав:
– Дякую, тату, що показав мені, наскільки багаті ці люди.

Усе залежить від того, як ми дивимося на світ, чи не так? Маючи любов, друзів, сім'ю, здоров'я, гарний настрій і позитивне ставлення до життя, – ми отримуємо все!

А от купити щось із перелічених речей неможливо. Можна придбати будь-які матеріальні блага, навіть забезпечити себе ними на майбутнє, але якщо наша душа не наповнена духовними цінностями, – ми не маємо нічого!

Пісок чи каміння?

Професор філософії перед початком лекції заходить до аудиторії й розкладає на столі кілька різних предметів. Коли починається лекція, він мовчки бере велику порожню банку й заповнює її великим камінням. Потім запитує:

– Банка повна?
– Так! – погоджуються студенти.

Тоді професор виймає коробку з маленькою галькою й висипає її в цю ж саму банку. Він трохи потрусив банкою, і галька, звісно, заповнила проміжки між камінням. Він знову запитав студентів:

– Банка повна?

Вони розсміялися й погодилися, що банка повна. Тоді професор виймає коробку з піском і засипає його в банку. Звісно, пісок заповнює решту вільного місця, яке лишилося в банці.

– Тепер, – промовив професор, – я хочу, щоб ви зрозуміли, що це – ваше життя. Каміння – це важливі речі: ваша сім'я, ваші друзі, ваше фізичне та духовне здоров'я, ваші діти. Якби все інше було втрачено і тільки вони залишилися, ваше життя все ще не було б повним. Галька – це інші речі, які мають значення: ваша робота, ваш будинок, ваш автомобіль. Пісок – це решта: просто життєві дрібниці. Якщо ви спочатку в банку насиплете пісок, то не залишиться місця для гальки та каміння. Так само і в житті. Якщо ви витрачаєте весь ваш час та енергію на дрібниці, у вас ніколи не буде місця для речей, які є важливими для вас. Зверніть увагу на речі, які є необхідними для вашого щастя. Піклуйтеся спочатку про каміння, це насправді має значення. Правильно визначтеся з пріоритетами. А решта – то лише пісок.

Де народжуються та яке виховання отримують ВЕЛИКІ ПРЕЗИДЕНТИ?

Авраам Лінкольн – людина, котра ніколи не боялася слідувати за Богом

Авраам Лінкольн народився 12 лютого 1809 р. в штаті Кентуккі. Він був названий на честь дідуся по батьківській лінії.

Його батьків знали як глибоко віруючих людей. Тато був особливо відданий Богу і прагнув передати цю віру й відданість своїм дітям. Авраам був другою дитиною, але першим хлопчиком у сім'ї Томаса та Ненсі Лінкольн. Вони жили в маленькій дерев'яній хатинці на фермі, ледь зводили кінці з кінцями, але ніколи не були бідними духовно. Саме від своїх батьків хлопчик дізнався про ті священні заповіді миру та любові, яких потім дотримувався усе своє життя. З дитинства він займався фізичною працею. Через тяжке матеріальне становище сім'ї маленький Авраам відвідував школу лише один рік, проте зміг навчитися грамоти й полюбити книжки.

Батько Лінкольна не був багатим чоловіком, тому не міг собі дозволити мати вдома навіть невеличку бібліотеку. Але основним скарбом сім'ї була Книга книг – Біблія, котру майбутній президент сумлінно досліджував. Спільне читання Біблії всією родиною, а потім і особисте вивчення Святого Письма відіграли вирішальну роль у житті Лінкольна. Він дивувався іншим знанням Біблії, цитати з якої використовував у своїх промовах. Яскравим прикладом є його промова «Дім розділений», лейтмотив котрої – неможливість подальшого існування молодій країні в стані «напіврабства та напівсвободи»; згодом ця промова стала хрестоматійною.

Ставши дорослим, Авраам почав працювати, де траплялася робота, – на пошті, лісорубом, землеміром, човнярем. Полювання та риболовля юнак уникав за своїми моральними переконаннями. Члени його сім'ї відчували на собі всі недоліки медичного обслуговування того часу. Через тяжку хворобу ще в ранньому віці помер молодший брат Авраама. Ця втрата стала початком трагічних смертей у житті маленького Лінкольна. Коли йому було 9 років, померла мати. Декілька років потому від лихоманки померла старша сестра... Можна лиш уявити, які питання му-

чили його дитяче серце. Але всі ці труднощі та нещастя лише очистили його душу та загартували віру, як очищується і переплавляється золото. Щирі стосунки з Богом допомогли Лінкольну стати незламним християнином, приклад його віри та непохитної волі увійшов до підручників офіційної історії США.

Минали роки. Коли Аврааму виповнився 21 рік, він пішов на військову службу, щоби взяти активну участь у війні проти індіанців. Там йому одразу дали звання капітана. Командування підрозділом армії посилювало його впевненість у собі й породило бажання займатися політикою, вирішувати громадські питання. Після закінчення служби того ж року Авраам Лінкольн зробив свій перший крок у світ політики.

І ЗНОВУ В БІЙ

«Давайте вірити в те, що сила – на боці правди; і нехай ця віра допоможе нам виконати наш обов'язок» (Авраам Лінкольн).

Як ненависник поширення рабства на нових територіях, він виступив одним з ініціаторів створення Республіканської партії, заснованої 28 лютого 1854 р. в м. Рипон, штат Вісконсин. Республіканці дотримувалися таких позицій:

- зниження податків;
- обмеження нелегальної міграції;
- вільна торгівля;
- боротьба за моральність та сімейні цінності;
- боротьба проти транссексуалів;
- боротьба проти абортів;
- зміцнення безпеки країни та збільшення військових витрат;
- підтримка креаціонізму тощо.

ВИПРОБУВАННЯ ВІЙНОЮ

«Я перемагаю своїх ворогів тим, що перетворюю їх на друзів».

«Імовірність того, що ми можемо зазнати поразки в бою, не повинна заважати нам боротися за справу, котру ми вважаємо справедливою» (Авраам Лінкольн).

У 1860 р. він переміг на президентських виборах як представник Республіканської партії. У 1861 р. розпоча-

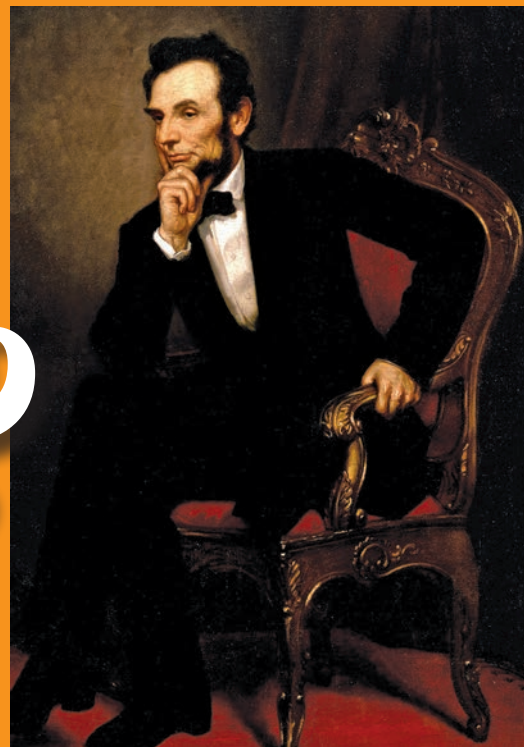
лася громадянська війна (1861-1865), яка стала найбільш кровопролитним військовим конфліктом в історії США та найтяжчим випробуванням для американської демократії.

Авраам Лінкольн був центральною історичною фігурою у свідомості американського народу, людиною, яка зробила значний внесок у становлення американської нації, не дозволивши США стати країною повного занепаду та відмінивши рабство як основну перешкоду для розвитку країни. Йому належать слова: «Уряд, створений народом, з народу та для народу». Під час його правління була прокладена трансконтинентальна залізниця до Тихого океану, розширена інфраструктура, створена нова банківська система, вирішена аграрна проблема. Коли закінчилася війна, перед країною стояло багато завдань, зокрема об'єднання нації та рівність прав темношкірих і білих. Лінкольн боровся за свої переконання, показував приклад прекрасного лідера нації та справжнього християнина, котрого не сила зламати навіть війни. На жаль, він не встиг насолодитися миром, до якого прагнув усе своє життя. Під час святкування перемоги Лінкольн був зі своєю дружиною в театрі Форда у Вашингтоні. Саме там його вбили пострілом у голову... Цей злочин вчинив актор Джон Бутс, фанатичний прибічник жителів півдня, які зазнали поразки під час війни.

...З давніх-давен у Авраама Лінкольна в політиці був критик – ворог, який зневажав його, людина на ім'я Едвін Стентон. Лінкольн ніколи не відповідав на його злісні напади. Він навіть запропонував йому посаду військового секретаря, визнавши його найкращою кандидатурою. Друзі Авраама були обурені.

У ту фатальну ніч вбивства Авраама Лінкольна Стентон прибув негайно. Він дивився на обличчя мертвого президента і говорив кризь слюзи: «Тут лежить великий правитель, якого колись знав світ». Ворожість Стентона була переможена завдяки любові Лінкольна, сповненої терпіння й неспроможної на помсту. Так очищується й переплавляється золото...

■ Підготувала Яна Хорошун

Ісус дбає про нас

Багато років тому якось я сидів у маленькій церкві у Флориді, слухаючи спів квартету:

«Знаєш ли Он,
Когда скорбь со мной
Глубже всяких слов и песней;
Когда смерти гнет Моё сердце жмет,
И мы скажем ближним: «Прощай!»

Ці слова торкнулися струн мого серця, тому що в той час я якраз поховав свою матір. Чи справді, коли я сказав найдорожчій для мене людині на Землі: «Прощай!», Ісус співчуває моїй скорботі?

Потім хор проспівав чудове запевнення:

«О да, Он знает скорбь мою
И сердцем чувствует все.
Ночи, дни тревог –
Знает все мой Бог!
Спаситель знает все!»

Мій дорогий друже! Коли наші засмучені серця розриваються від болю, яка це втіха – знати, що Ісус піклується про нас, що Його серце, сповнене любові, співчуває нашому горю!

Коли ми проходимо разом із близькими нашому серцю людьми «долину смертної темряви», людські слова втішають, але не повністю.

Друзі підтримують нас, ми високо цінуємо їхнє співчуття, але їхні слова не можуть цілком зцілити наше поранене серце. Тільки впевненість у Божих словах – Його обітницях – може втішити нашу засмучену душу.

Ісус був «страдник, знайомий з хворобами... Він немочі наші узяв і наші болі поніс... Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був... Його ж ранами нас уздоровлено!» (Ісаї 53:3-5).

Душевна агонія Ісуса на Голгофі була значно сильнішою за будь-які фізичні страждання. Помер Він від розриву серця. Він справді співчуває нашому болю, оскільки знає, що це таке.

Протягом усієї історії людства чітко простежується постійна турбота

«Не вбивай!»
(Вих. 20:13)

Мирон ВОВК

У цій Заповіді Господь вказує нам на цінність людського життя. Джерелом життя на Землі є Бог. Життя – це священний Божий дар людям.

Шоста Заповідь

ЖИТТЯ ЛЮДИНИ НЕДОТОРКАННЕ

Багато людей різних релігій визнають, що людина створена Богом, за образом і за подобою Бога та для Бога. Саме тому її життя недоторканне й безцінне. Людина не може подарувати життя іншій людині, а це означає, що вона не має права знищувати її. Шоста Заповідь забороняє вбивство, яке започаткував диявол. Святе Письмо говорить про нього як про «душогуба від самого початку» (Івана 8:44). Даючи людям П'яту Заповідь, Господь хотів закарбувати в їхній свідомості поняття недоторканності особистості.

Наш Господь і Спаситель Ісус Христос прийшов у цей світ як Син Людський і через жертву на Голгофському хресті приніс грішній людині спасіння від вічної смерті. Забирати життя в людини означає втручатися в плани Божі щодо кожного, хто має в собі життя.

Усе, що створене Богом і оточує нас, слугує для збереження та продовження життя. Кожна людина цінує своє життя й у моменти найбільшої небезпеки готова пожертвувати всім заради життя. Наприклад, коли у квітні 1912 р. сталася катастрофа з «Титаніком», мільйонери пропонували великі гроші тільки за те, щоб їм поступилися місцем у рятувальній шлюпці, але охочих зробити це не виявилось. І сьогодні, щоб зберегти своє життя або хоча б на якийсь час продовжити його, люди готові витрачати великі суми. Під час різних аварій, катастроф, стихійних лих перше, на що спрямовані сили рятувальників, – це надання допомоги потерпілим з метою спасати їхнє життя.

Хтось може сказати, що в пристойному товаристві, особливо християнському, ця Заповідь зайва. Але коли читаємо Святе Письмо, ми переконуємося, що вона має значно глибший зміст. Посилаючись на цю Заповідь, Христос в Нагірній проповіді говорить: «Ви чули, що було сказано прадавнім: Не вбивай, а коли хто вб'є, той підлягає суду. А Я вам кажу, що кожний, хто гнівається на брата свого [безпідставно], підпадає під суд. Якщо хто скаже на свого брата: рака (виродок), – той підлягає верховному суду. А хто скаже: дурний, – той підпадає під вогняну геєну» (Матв. 5:21, 22).

Як бачимо, Христос додає до розряду порушень Шостої Заповіді гнів, дух ненависті, помсти, злісні почуття. Люди, сповнені таких почуттів, руйнують своє духовне та фізичне здоров'я, вбиваючи насамперед себе. Мудрий цар Соломон підкреслює, що «пригноблений дух сушить кістки» (Прип.17:22), і з цим погоджуються лікарі. Більше того, в певний момент життя такі почуття можуть стати причиною вбивства. Так трапилося з Каїном, першим душогубцем на Землі. «І сильно розгнівався Каїн...» (Бут. 4:5). З цього починається розповідь про вбивство його рідного брата Авеля.

Глибока внутрішня ненависть до інших та вбивство часто тісно взаємопов'язані. Апостол Іван, улюблений учень Господа Ісуса Христа, чітко говорить із цього приводу: «Кожний, хто ненавидить свого брата, той убивця. А ви знаєте, що жодний убивця не має в собі вічного життя...» (1 Івана 3:15). Раптовий порив гніву нерідко призводить до ненавмисного вбивства, що аж ніяк не виправдовує злочинця. Таким чином, під впливом почуттів людина може стати вбивцею.

ГРІХ САМОГУБСТВА

До вбивства належить також свідоме скорочення віку шляхом постійного вживання тютюну, алкоголю, наркотиків та інших речовин, котрі вчені та лікарі визнали засобами, здатними руйнувати людське здоров'я. Апостол Павло пише: «Хіба не знаєте, що ви храм Божий і що Божий Дух живе в вас? Якщо хто нищить Божий храм, того знищить Бог, адже Божий храм святий, а ним є ви» (1 Кор. 3:16, 17).

Ми відповідаємо перед Богом за тіло, котре Він нам дав. Дехто вважає, що має право жити, як заманеться, і ставиться до особистого тіла так, як йому заманеться, тому що несе відповідальність тільки перед самим собою. Але Святе Письмо спростовує таку думку: «Хіба ви не знаєте, що ваше тіло – то храм Святого Духа, Який є у вас і Якого ви маєте від Бога, і що ви не належите самим собі? Бо ви викуплені за ціну. Отож прославляйте Бога у вашому тілі [та у вашому дусі, що належить Богові]» (1 Кор. 6:19, 20).

Отож, усе, що руйнує фізичне здоров'я та скорочує наше життя на Землі, є вбивством. До руйнування організму належить також і надмірна ро-

бота без відпочинку, великі фізичні навантаження, котрі можуть призвести до різних захворювань та травм, навіть до смерті. Нерозумний, ризикований, нестриманий спосіб життя тягне за собою порушення Шостої Заповіді.

УБИТИ ЛЮДИНУ МОЖНА СЛОВОМ

У контексті розмови про Заповідь «Не вбивай!» потрібно зазначити, що вбити людину можна морально: словами, нашим ставленням до неї. Святе Письмо застерігає, що слова можуть бути «повні смертоносної отрути» (Якова 3:8), перетворитися на «смертоносну стрілу» (Єрем. 9:7), «гострий меч» (Псал. 57:5), тобто знаряддя смерті. Необдуманими словами можна завдати багато горя близьким людям. До розряду таких слів належать погрози та приниження, насмішки та наклеп.

СПІВУЧАСНИКИ ВБИВСТВА

Іноді люди самі не забирають життя в людини, але стають співучасниками злочину, що також є порушенням Шостої Заповіді. Тому винні в убивстві й ті, хто замовляє його. Наприклад, убивство Урії (2 Сам. 11:15, 12:9).

Про апостола Павла читаємо, що до свого навернення до Бога він схвалював убивство диякона Степана (Дії 8:1) і став співучасником убивства. Те ж саме можна сказати й про Пилата, котрий мав владу звільнити Ісуса Христа від страти, але не зробив цього (Івана 19:10). Знаючи, що Ісус не винен, він поступився наполегливості керівників народу та дозволив стратити, а сам умив свої руки (Матв. 27:24), щоб якось виправдати себе. Але цей акт не знімає з нього вини за такий страшний злочин.

Бог є джерелом життя, зокрема життя, яке перебуває в лоні матері, тому ненавидить смерть у будь-якому її прояві. Таким чином, ця Заповідь спрямована й проти абортів.

Виконувати Шосту Заповідь означає сприяти збереженню життя. Слова «Не вбивай!» спонукають нас до рішення змінити гнів на милість, а ненависть та насильство – на прощення та любов. Таким є євангельське розуміння цього виразу, в основі якого – благополуччя та розвиток людини.

Істинне значення Закону Божого

За декілька століть до народження Ісуса у Вифлеємі Ісая передбачав ставлення Спасителя до Десяти Заповідей: «Господь захотів був того ради правди Своєї, збільшив («возвеличив» – рос. переклад) та прославив Закона» (Ісаї 42:21).

Звеличити – означає піднести, голосно проголосити, ставитися з ще більшою повагою, звеличити його значення, розширити уявлення.

У такому разі, згідно з пророцтвом Ісаї, Ісус повинен був піднести Закон, сприяти тому, щоб люди виконували Заповіді з ще більшою повагою, щоб зросла їхня значущість. Я чув, як дехто говорить, що Ісус прийшов відмінити Десять Заповідей, але Ісая підкреслює, що Ісус Христос прийде в цей світ не для того, щоб відмінити Закон Божий, даний за багато віків до Його Першого приходу.

Як Ісус «збільшив» Закон? Як він «підніс» його значення? Закон застерігає: «Не вбивай» (Вих. 20:13). Ісус звеличує цю Заповідь, пояснюючи, що не тільки вбивство, а й будь-який привід до вбивства заборонений: «А Я кажу вам, що кожний, хто гнівається на брата свого [безпідставно], підпадає під суд» (Матв. 5:22). Ненависть є тим насінням, з котрого може «вирости» вбивство. Йов говорить: «Бо гнів побиває безглузого, а заздрощі смерть завдають нерозумному!» (Йова 5:2). Ісус зобразив суть Шостої Заповіді набагато глибше й значуще, проголосивши, що ненависть так само недопустима, як і саме вбивство.

Закон застерігає й проти скоєння перелюбу. Ісус розширив значення Сьомої Заповіді, пояснивши, що пожадливе споглядання жінки – гріховне бажання. «А Я кажу вам, що кожний, хто погляне на жінку, щоб пожадати її, той уже вчинив перелюб з нею у своєму серці» (Матв. 5:28).

В обох випадках Христос засвідчив беззмістовність поверхового погляду на Закон. Він розкрив глибину великих принципів, закладених у Заповідях Божих.

Христос прийшов не для того, щоб скасувати Закон Божий. Навпаки, Він звеличив його, зробив Закон більш значущим у щоденному житті людини.

Усі повинні працювати

Вихователька в дитячому садочку терпляче пояснює своїм маленьким вихованцям, що всі в нашому світі повинні працювати.

– Всі-всі? – перепитує чотирирічна Евеліна.

– Майже всі, – замислившись, відповідає вихователька.

– Значить, коли я виросту, я буду «майже»! – зробила висновок дівчинка.

Ісуса Христа про людей. «І сказав: "Вони справді народ Мій, сини, що неправди не кажуть", – і став Він для них за Спасителя. В усякому утиску їхньому тісно було і Йому, і Ангел обличчя Його їх спасав. Любов'ю Своєю й Своїм милосердям Він викупив їх, і їх підніс, і носив їх усі дні в давнину» (Ісаї 63:8, 9).

Справді, згідно зі словами апостола Павла, «бо маємо не Такого Первосвященника, Який не може співчувати нашим слабкостям, але Який подібно до нас був випробуваний у всьому, за винятком гріха» (Євр. 4:15), як страдник і знайомий з хворобами, Христос готовий пережити з нами наш душевний біль і розчарування.

Нижченаведені слова доводять, як на власному досвіді людина може пізнати

глибину турботи Ісуса. «Наш Небесний Отець ніколи не забуває про тих, хто відчуває смуток... Кожному, хто переживає горе, Ісус приносить зцілення. Тяжкі втрати в житті, біль і страждання можуть бути полегшені дорогоцінним проявом Його присутності» (Е. Уайт. Правила щасливого життя, с. 11, 12).

І якщо сьогодні твоє серце болить від втрати рідної людини, підійми свій погляд у небо, звідки люблячий Небесний Отець звертається до тебе зі словами втіхи. Мудрий Августин колись сказав: «Нехай Сам Бог вилікує твої рани, не намагайся це зробити самостійно». І додав: «Якщо ти намагаєшся сам залікувати свої рани, ти лише ослабиш їхній біль. А якщо це зробить Бог, рани будуть зцілені цілком...»

О ВЕРЕ И ЧУДЕСАХ

*Нам часто Бог не стелет шелк,
Хотя и любит нас без меры...
Авраам поверил и пошел –
Вот образец библейской веры.*

*Первична вера, а дела?
Они твердят, что служим Богу.
И если в жизни Бог – Скала,
То мы по вере ставим ногу.*

*Когда по Слову мы живем,
Себя духовно закаляем.
И не напрасно хлеб жуем,
Делами веру подтверждаем!*

*Припомним Руфь – жену Вооза.
Вот так бы всем поверить нам!
Судьба ее – метаморфоза
По детской вере и делам...*

*Иисус явил чудес немало.
Неверье мира превозмог,
Чтобы душа Творца искала,
Не сомневаясь: «С нами Бог!»*

*Иные чуда лишь искали.
Знамений ждали от Христа.
Их сердце стало тверже стали,
Когда смеялись у креста...*

*А ныне проповедь повсюду,
И кто на Слово отзовется?!
Сегодня люди ищут чуда,
А вера мертвой остается.*

*Давайте Бога слушать, люди,
Совсем не требуя знаменья.
По вашей вере чудо будет –
Душа родится для спасенья.*

Алим Зелинский

Картина художника

Кілька років тому в Лондоні знайшли дуже цінну картину. Вона мала назву «Іриси», і на ній стояв підпис автора «Ван Гог». За все своє життя відомий художник продав одне-єдине полотно. Не це, інше. Злидні не відпускали його, він піддався спокусі алкоголізму й виглядав божевільним. Картина, про яку йдеться, була знайдена в курнику одного з кредиторів художника. Нею закрили дірку в перегородці. Істинне значення мистецтва Ван Гога відкрилося лише після його смерті.

Наше життя схоже на полотно художника. Потрібні час, наполегливість, навіть страждання, аби зробити шедевр, який буде оцінений у вічності. Маючи в перспективі вічність, ми справді можемо створити з нашого життя шедевр. Можливо, ми ніколи не розбагатіємо, не будемо мати владу, не станемо відомими в цьому світі, наші імена не будуть записані в енциклопедіях або словниках. Чи стане це для нас катастрофою? Зовсім ні! Найважливіше те, що наші імена будуть записані в небесній книзі життя! Це і є наш успіх, успіх нашого життя – життя в Ісусі Христі.

Щоб досягти успіху, не потрібно змішувати успіх із владою, багатством, бажанням стати відомим. Якщо вони стоять іноді по сусідству, це не означає, що вони між собою друзі.

Що мені подобається В ЛЮТЕРАНАХ

На численні прохання читачів публікувати на сторінках нашої газети матеріали про історію формування й розвитку різних християнських конфесій редколегія в рубриці «Сила вибору» пропонує до вашої уваги ряд статей відомого християнського проповідника та телеведучого Джорджа Вандемана під загальним заголовком: «Що мені подобається в...». Перший матеріал з цієї серії присвячений історії розвитку та значенню Лютеранської церкви в християнському світі.

■ Джордж Вандеман

Подумки перенесемося в прекрасну долину річки Рейн. Її мирний краєвид являє собою різкий контраст із тими дивовижними подіями, які відбувалися тут і по всій Європі на початку XVI ст.

Уявіть собі таку ситуацію: незабутній весняний день 13 квітня 1521 року. Перед нами стоїть молодий німецький монах. Навколо нього щільним кільцем зібралися князі, представники міської влади та знаті, поважні генерали й керівники церкви. Усі присутні в цьому історичному залі, нахилившись уперед, уважно прислухаються до кожного слова цього чоловіка, звинуваченого в єресі.

«Я не можу й не бажаю відрікатися. Християнинові не можна йти всупереч своїй совісті. На цьому стою. Я не можу вчинити інакше. Хай допоможе мені Бог! Амінь». Такими сильними словами Мартін Лютер поклав початок протестантській Реформації. Його смілива позиція ознаменувала поворот в історії Церкви. Однак чи зміг Лютер завершити Реформацію? Чи це мають зробити наступні покоління?

У XVI ст. в Німеччині протестантизм пророчили дуже хитке майбутнє. Професор університету Мартін Лютер вирішив оскаржити претензії церкви на право здійснювати контроль над особистою вірою людини. Його вчення викликало релігійний і політичний «вибух» на великій території «священної» Римської імперії. Потрібно було щось робити для ліквідації кризи. Нарешті імператор Карл V наказав Лютеру з'явитися перед Генеральною радою у Вормсі. Хоч нам невідомі подробиці промови Лютера, виголошеної на цьому суді, не може бути жодного сумніву щодо змісту його звідки. Вона полягала ось у чому:

- Совість людини підзвітна тільки Богу.
- Людина виправдовується тільки вірою.
- Біблія – єдиний духовний авторитет, але аж ніяк не церковні перекази і не декрети церковних ієрархів.

Ці істини були втрачені протягом багатьох століть. Настав час повернути їх. У Вормсі Мартін Лютер опинився в цілковитій самотності. Імператор зневажливо вигукнув: «Цьому ченцеві ніколи не вдасться перетворити мене на єретика!» Як усі й очікували, рада засудила Лютера. Йому заборонили займатися викладацькою діяльністю й позбавили громадянських прав. Книги його було спалено, але їхнього змісту не зміг знищити ні вогонь, ні дим.

Незважаючи на загальне презирство й переслідування, звістка Лютера глибоко закарбувалася в серцях простих людей. Через вісім років після ради у Вормсі група німецьких князів виступила на захист вчення Лютера. Вони створили спілку, яка висловила

протест з приводу поширених спроб покласти край Реформації. У зв'язку з протестом, вираженим князями в Шпейері в 1529 р., і виник термін «протестантизм».

Вчення Лютера швидко поширилося по всій Європі, особливо в Скандинавії. Прихильники Мартіна Лютера на зорі колоніальної історії перетнули Атлантику. На березі Гудзонової затоки в 1619 р. вони вперше після прибуття до Америки відсвяткували Різдво. Перші церкви, організовані лютеранами-емігрантами, були невеликими, і в них часто не вистачало пасторів. Але в міру того, як у Сполучені Штати прибувало все більше лютеран, ця деномінація дуже швидко зростала. Конгрегації об'єднувалися в групи, відомі під назвою «синоди».

Сьогодні мільйони людей приєднуються до лютеран, плекаючи надію розділити спадщину, залишену Мартіном Лютером. Я теж поділяю цю велику спадщину. Мені багато що подобається в Лютеранській Церкві. Я в захваті від лютеран через те, що їхня віра працює на благо суспільства. Вони займаються організацією сирітських будинків, лікарень, центрів реабілітації для залежних від наркотиків та алкоголю, будинків для людей похилого віку. Хочу ще раз повторити: мені багато що подобається в моїх друзях-лютеранах. Але є факт, який я ціную найбільше: лютеранський рух був покликаний Богом стати захисником зневаженої істини про те, що виправдання можна отримати тільки через віру. Лютер зняв павутину, яка залишилася після темних віків, і відновив фундамент Євангелія.

Мартін Лютер виступив зі звинуваченням на адресу Церкви, заявивши, що вона втручається в особисті стосунки християнина з Богом. Він проголосив Ісуса єдиним Посередником між Богом і грішниками. І «справжнє християнське паломництво повинно відбуватися не в Рим, а лише до пророків, до псалмів і Євангелія».

Таким чином, Лютер, незважаючи на всю свою любов до Церкви, багато в чому був з нею не згоден. Назрівав розрив. Він став остаточною, коли реформатор засудив Католицьку церкву як антихристиянську. Папа Лев X відповів на це тим, що 3 січня 1521 року відлучив Лютера від церкви. Усі його твори були заборонені й спалені на вогні. Та й сам вогонь невдовзі очікував і самого Лютера. Але курфюрст Саксонії Фрідріх рішуче виступив на захист реформатора. Він домігся в імператора Карла дозволу на організацію в Німеччині справедливого розгляду справи Лютера. Карл погодився провести слухання справи у Вормсі.

Коли Лютер відмовився відректися від свого вчення, його друзі, аби врятувати йому життя, були змушені укрити його у Вартбургській фортеці. Під час

свого заслання Лютер переклав Новий Завіт німецькою мовою, а пізніше – і Старий Завіт.

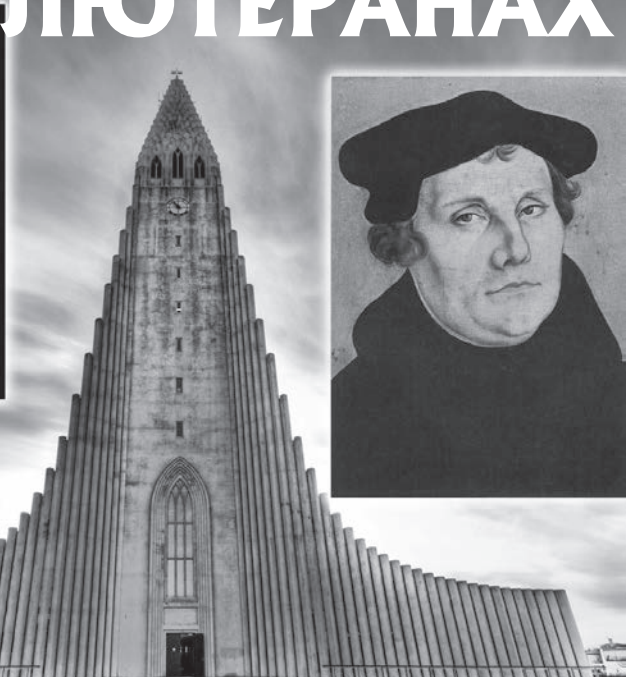
Можна сказати, що неприємності, конфлікти й проблеми переслідували Лютера все життя. Іноді реформатор помилявся, у деяких питаннях мав неправильне судження. Але на що можна було розраховувати, якщо він був першопрохідцем у такій темряві? Він почав велику справу Реформації, але ніколи не заявляв, що завершив відновлення істини. Він постійно повторював, що робота повинна продовжуватися в цьому напрямі й після його смерті.

Чи замислювалися ви коли-небудь над тим, яким чином Церква потрапила в темні віки? Існує, звичайно, багато факторів. Але дозвольте мені представити вам історичний фон тих подій. Після смерті апостолів на початковій стадії розвитку християнства відбулися деякі сумні події. Церква відійшла від чистоти віри й біблійної істини. Це, звичайно, сумний факт, але цього слід було очікувати, згідно з прогнозом апостола Павла. Він сказав, що після його смерті єресь зведуть Церкву з істинного шляху. Усе сталося саме так, як сказано у Святому Письмі. Це, звичайно, відбулося не за одну ніч, а тривало протягом століть.

Спочатку вороги Христа спробували знищити Церкву масовими гоніннями. Нерон та інші римські імператори в I ст. стратили багатьох християн. Але, як не дивно, Євангеліє процвітало, незважаючи на гоніння. Вогонь – символ переслідування віруючих – тільки очистив Церкву й зміцнив її. Кров мучеників воістину була насінням віри, яка принесла рясні плоди.

Нічого не досягнувши гоніннями на Церкву, ворог змінив тактику. Він вирішив підірвати християнство зсередини. Вдаючись до майстерних компромісів і помилкових учень, він зміг перекутити віру, колись передану святым. Протягом століть істина була закопана під горами переказів. Обряди, церемонії та вчення, про які ні Павло, ні Петро ніколи не чули, проникли до Церкви. Але одним потужним рухом, який ми називаємо Реформацією, Бог припинив віровідступництво. Через темряву почало пробиватися світло. Такі реформатори, як Мартін Лютер, відновили істину, котру так довго приховували від народу.

Нам добре відомо, що Реформація не закінчилася сотні років тому зі смертю вождів-реформаторів. Вона тільки, по суті, почалася. Бог використовував баптистів, методистів та інших віруючих для продовження Реформації. Усі ці церкви повернули нам забуту істину, але, можливо, дещо залишилося нерозкритим. Може, і сьогодні ми можемо відкрити якусь занедбану людськими істиною? Тут є над чим поміркувати, чи не так?

ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК

Лідію відвезли на носилках додому помирати. Рак четвертого ступеня. Рідним сказали: «Якщо вона проживе місяць – це добре».

Трапилося це в кінці 1993 року. Лідія тяжко захворіла, але ще не знала діагнозу.

Одного разу вона йшла з лікарні й зустріла знайому.

– Лідочко, що з тобою? Чому ти така вимучена?

– Та ось, хворію.

Знайома запитала:

– А ти до церкви ходила? До Бога зверталася?

– Ходила.

– Коли?

– Та коли святити паску, яблука...

– Ні, це не те. Ось буде субота, прихось у Дармаші, я на тебе там чекатиму, підемо разом.

У суботу жінки зустрілися у призначений час. У залі було багато людей. Перед служінням Лідія запитала подругу:

– Ти мені щось про церкву говорила?

– Слухай – і все зрозумієш.

Наступної суботи Лідія пішла туди знову.

Через тиждень Лідію Семенівну забрала швидка. Відвезли до Полтави, поклали в онкологічне відділення. Негайно зробили операцію, а потім – потужну променеву терапію, яка тривала 56 хвилин. Увесь цей час Лідія повторювала «Отче наш» – молитву, яку вивчила раніше. Стан був тяжким, проте, незважаючи на все, Лідія попросила дочку купити їй Біблію. Уперше в житті саме там, у лікарні, вона стала читати Святе Письмо. З усього прочитаного багато не розуміла. Але коли відкрила Книгу пророка Ісаї, розділ 53, раптом зупинила погляд на словах: «Його ж ранами нас уздоровлено». Ці слова настільки вразили її, що вона вигукнула голосно на всю палату:

– Жінки, ми ранами Ісуса Христа зцілюємося!

Усі подивилися на неї здивовано:

– Лідо, ти, мабуть, забула, в якому відділенні ми лежимо?! Звідси тільки вивозять!

Але саме ці слова з Біблії дали жінці надію, і вона всім серцем повірила їм.

Щотижня приїжджав чоловік або хтось із дітей. Часто Лідія бачила їхні зовложені очі. Але цього разу, помітивши сльози в очах дітей, мати запитала:

– Чого ви плачете? Думаєте, я помру? Ні, я не помру!

Лідія пролежала в лікарні 3 місяці. Лікарі сказали: «Забирайте її. Уже немає сенсу тут лежати, можливо, місяць вона ще проживе – і все». Лідію забрали звідти на носилках і привезли додому помирати.

Наближалася субота. І в цей день о 5 годині ранку Лідія попросила чоловіка:

– Борю, пошукай мені чистий одяг!

– Навіщо тобі? – запитав чоловік, подумавши, що вона готується до кінця.

– Ну, будь ласка, принеси мені! – не заспокоювалася дружина.

Він приніс. Жінка повільно одягалася і сказала:

– А тепер, Борю, я прошу тебе: допоможі мені дійти до церкви.

– Лідо, ти що? Як ми можемо туди дійти?

– Ти будеш підтримувати мене з одного боку, а я триматимуся за паркан та стіни будинків з іншого.

Оскільки жінка наполягала на своєму рішенні, він погодився виконати її останнє прохання. До початку богослужіння залишалося кілька годин. За її підрахунками, за цей час можна було пройти півтора кілометра. Вийшли о 7 годині, але напівдорозі Лідія зупинилася і вигукнула:

– Борю, не тримай мене! – і почала відштовхувати його руку.

Чоловік, звичайно, злякався, але вона відразу ж додала:

– Не тримай мене! Мене тримають!

Їй здавалося, що хтось підняв її і почав нести. Так вони дійшли до церкви. Цієї суботи з кафедри оголосили: «Завтра відбудеться хрещення. До всіх бажаючих прохання залишитися після богослужіння». Тричі відвідавши церкву, Лідія зрозуміла, що хоче долучитися до цієї церкви, вона боялася втратити останній шанс. У неділю всі почали готуватися до хрещення, діти допомагали матері, одягли її в білосніжний одяг і підвели до басейну. Після хрещення Лідія відчувала полегшення, і згодом її стан здоров'я покращився. На початку травня вона пішла в лікарню. Діставши її медичну картку, лікарка подивилася діагноз, а потім налякала глянула на жінку:

– Хто вас привіз?

– Я сама прийшла.

– А як ви себе почуваєте?

– Добре.

Лікар оглянула пацієнтку і з докором сказала:

– Що ви мене обманюєте? Як ви можете себе добре почувати, якщо у вас немає жодної живої клітини?

– Але ж я жива, я прийшла!

– Зараз я призначу вам ліки.

– А коли їх приймати?

– Під час болю.

– Але в мене нічого не болить!

Лікар подивилася на жінку з обуренням:

– Нічого не болить? Так заболить!

Лідія купила ліки та пішла додому засмучена. Лягла в ліжко та й заплакала. Чоловік побачив сльози дружини й запитав:

– Що трапилося?

■ **Тетяна Гнатюк,
с. Кириківка**

**Лідія Семенівна Василенко,
16.01.1937 р., м. Кременчук**

Мені лікар сказала, що я помру, тому що в мене немає жодної живої клітини. Вона призначила ліки, і їх потрібно пити під час болю, який скоро почнеться.

Чоловік з розумінням подивився на неї, а потім сказав:

– Лідо! Коли ти помирала, ти вірила Богу, а тепер ти кому повірила? Людині? Після цих слів жінка підвелася з ліжка й стала на коліна:

– Господи, пробач мені! Пробач, що засумнівалася в Тобі. Мене відправили додому помирати, а я живу, тому що Ти зцілив мене. Як я могла повірити людині?!

Через два місяці Лідія знову пішла на прийом до того ж самого лікаря. Цього разу та просто запитала:

– Чим ви лікуєтеся?

– Мене лікує Бог, я читаю Біблію, а там написано: «Його ж ранами нас уздоровлено». Я вірю, що Він мене зцілив.

– А в яку церкву ви ходите?

– У Церкву Адвентистів Сьомого Дня. Лідія показала з вікна нову церкву, яку на той час ще будували. Але лікар з недовірою поставилася до її слів.

Щороку Лідія Семенівна приходила на обстеження до лікарні. Про неживі клітини вже ніхто не говорив, оскільки та лікарка сама померла від раку. Згодом Лідія дізналася, що майже всі, хто лежав з нею в палаті, померли.

Лідія не пропускала жодного суботнього служіння, чоловік ходив разом із нею. Незабаром троє дітей та чоловік долучилися до цієї церкви, а згодом – і всі одинадцятьох внуків. Діти часто говорили матері:

– Мамо, ти в нас живий пам'ятник!

Нині Лідії Семенівні 74 роки. Ця життєрадісна й вдячна жінка продовжує ділитися з усіма своїм досвідом зцілення та славити Бога.

18-й Псалом

Ночь ночи открывает знанье,
Дню ото дня передается речь,
Чтоб славу Господа непопранной сберечь,
Восславить Господа должны Его создания.
Все от Него – и жизнь, и смерть,
У ног Его легли, простерлись бездны,
О помыслах Его вещает громко твердь,
Во славу дел Его сияет светоч звездный.
Выходит солнце-исполин,
Как будто бы жених из брачного чертога,
Смеется светлый лик лугов, садов, долин,
От края в край небес идет дорога.
Свят, свят Господь, Зиждитель мой!
Перед лицом Твоим рассеялась забота.
И сладостней, чем мед, и слаще капель сота
Единый жизни миг, дарованный Тобой.

■ **Константин Дмитриевич Бальмонт**

Зруйнована будівля

Уявіть, що ви архітектор і хочете побудувати унікальну споруду. Це мрія усього вашого життя. Ви починаєте роботу. Ось уже зведений перший поверх. Та раптом земля починає осідати, а будівля – зсуватися. Якийсь час – і все зруйновано. Це страшний розпач для будівельника! Проте він мав передбачити це явище.

Що в таких випадках робите ви, архітекторе? Починаєте сумніватися у своїх здібностях, у якості будівельного матеріалу, у співробітниках? А може, вирішуєте покинути свою мрію чи зробити нову спробу її реалізувати. Усе залежить від вашого рішення. Або ви можете у своїй уяві побачити вже завершену чудову будівлю, і це спонукає вас до енергійних дій, або ж, якщо уява вам відмовить, ви нічого не побачите й опустите руки. У першому випадку ви розглядаєте поразку як звичайну перешкоду, яку легко подолати, адже вони сотнями трапляються на життєвому шляху. Це слугує для вас попередженням, за допомогою якого ви можете коригувати свої дії й уникати таких помилок у майбутньому. У другому випадку ви сприймаєте цю поразку як невідворотну особисту катастрофу й остаточну загибель мрії, виплеканої роками.

Будь-яка людина може потрапити в аналогічну ситуацію. Християнин тут має значні переваги. Йому відомий кінцевий результат. Він бачить чітку та яскраву фотографію тієї споруди, котру збирається будувати.

Які б істини ми не відкривали знову в Слові Божому, ми, як і раніше, будемо спиратися на Лютера. Та добра звістка, яку він проголосив, і сьогодні звернена до серця кожного християнина.

Безсумнівно, Лютер залишається одним із найвидатніших християн, які будь-коли жили на цій Землі. Безстрашний керівник, натхненний проповідник, плідний письменник, ніжний батько – дуже мало хто міг з ним зрівнятися за цими характеристиками. Але Мартін Лютер наперед був чоловіком Божим. Коли на нього тиснув важкий тягар, коли він зазнавав випробувань, він шукав притулку у вічних руках Все-

держителя. Одного разу, коли йому було особливо важко, він переклав на музику 45-й псалом. Сьогодні як протестанти, так і католики люблять цей гімн: «Господь за нас, ми устоїм». Зверніть увагу на натхненні слова другої строфи:

Пусть против нас весь мир стоит,
Мы в веру утвердимся.
Нас Божья истина хранит,
Ее мы не лишимся.
Пророчество слова,
Свидетельство Христа,
Как яркий свет благой,
Во мрачной тьме земной
От лжи нас охраняет.

Подумайте тільки: одне слово нашого Господа Ісуса Христа змушує тікати всю сатанинську свиту!

Друже мій, ти відчуваєш, як тебе зараз пригнічує ворог? Тільки одне слово з Небес може тебе спасти. Чи страждаєш ти від тягара провини або страху? Можливо, ти відчуваєш самотність чи розчарування? Може, тебе мучить хвороба чи глибокий сум? Тоді дозволь мені запевнити тебе: Той самий Бог, Який вів Мартіна Лютера й робив для нього все, любить тебе сьогодні так само. Він хоче стати твоєю незламною твердиною. Тож не зволікай, а прийди за допомогою до Господа, і Він виконає всі твої бажання.

Я вижу совершенство

На мир я с восхищением гляжу,
Пленил меня своей он красотой.
И в каждом миге чудо нахожу,
И логику – за каждою чертою.

Переплелись в нем скупость и порок
С любовью к людям – просто поражая.
Здесь жизнь и смерть подводят свой итог,
Друг друга никогда не побеждая.

Я вижу совершенство в простоте
И в сложности, с которой мир устроен.
Ведь получают по заслугам все,
А Бог рассудит, кто чего достоин.

■ Мария Лягуш,
г. Кировоград

ВИ МОЖЕТЕ ЗРОБИТИ
ЩОСЬ ВАЖЛИВЕ

«Бо кожен, хто родився від Бога,
перемагає світ. А оце перемога, що світ
перемогла, віра наша»
(1 Івана 5:4).

Якщо Ісус Христос перебуває з вами, якщо Він ваш Друг, ви можете дуже багато зробити вже зараз. Адже разом зі Спасителем ви завжди перемагатимете. Помилки й поразки можуть уповільнити ваш крок. Приймайте їх як попереджувальні знаки, не лякайтеся, а проаналізуйте причини, які породили їх. Відкрийте Господу всі свої проблеми та труднощі, душевні муки й рани. Він викине їх, вгамує біль, і ви з новими силами зможете продовжити свій шлях. Не зупиняйтеся, не звертайте вбік. Ідіть тільки вперед, тому що тільки цей шлях приведе вас до перемоги. Апостол Павло був навчений після афінської поразки. З тяжким серцем, понурий, він вирушив до Коринта. І там Євангельська звістка гучно зазвучала. Там на апостола чекав справжній успіх. Поразка обманує нас, говорячи: «На цьому кінець». Пам'ятайте: після поразки приходить перемога!

У пошуках Трої

Ім'я німецького дослідника та вченого Генріха Шлімана знайоме всім, хто цікавиться історією та археологією. Ще будучи дитиною, Генріх із захватом слухав батька, як той читав йому «Іліаду» та «Одіссею». Він дуже переживав за Трою: не може бути, щоб вона безслідно зникла! Хлопчик не міг змиритися з цією думкою. І він сказав батьку: «Тату, коли я стану дорослим, я обов'язково знайду Трою».

Ця дитяча мрія стала метою всього його життя. Щоб досягнути її, він присвятив багато часу вивченню античної історії, опанував з десяток мов і здобув досить великі статки. А в сорок шість років Генріх Шліман залишив усе й вирушив у пошуках Трої. Він досягнув своєї мети.

А яка мета твого існування? Як ти витрачаєш роки, відведені тобі Господом?

■ Олександр Богданенков

«Як твоє
ім'я?»

Наше життя неможливе без зустрічей, знайомств, стосунків. І щоразу в будь-якій події нашого життя фігурують імена. Відомий російський філософ О. Ф. Лосєв точно зауважив: «Коли любимо когось, ми повторюємо його ім'я й звертаємося до коханого за допомогою імені. Коли ненавидимо, ми сваримо й принижуюмо ненависника, використовуючи його ім'я. І молимося ми, і промовляючи їх...»

Ще в ранньому віці людина отримує своє ім'я, яке супроводжує її все подальше життя як вірний і незмінний супутник. На підставі свого імені вона зіставлятиме й порівнюватиме себе з носіями такого ж самого імені: «Мамо, – прийшовши після шкільної першOVERесневої лінійки, здивовано скаже семирічна дочка, – у нас в класі аж чотири Олени!» А на гучне окличне: «Миколко!» – відгукнеться не тільки той, кого кликали, але й усі Миколки, які опинилися поблизу.

Отримане дитиною ім'я буде не тільки візитною карткою, а й предметом багатьох асоціацій, як позитивних, так і негативних: «А в мене сестра Оля, і маму мого чоловіка теж Ольгою звуть!» або: «Дозвольте відрекомендувати вам нашого нового співробітника Олександра Сергійовича!» – ну, тут хтось, усміхнувшись, обов'язково шепне своєму сусідові: «Пушкін!» Так цілком не знайома людина, котра щойно з'явилася в уже сформованому колективі, викликає в усіх певні асоціації.

Здається, що з усього вищесказаного випливає проста й зрозуміла істина: давати ім'я – справа життєво важлива й дуже відповідальна, тому й братися за неї треба виважено!

У давнину до називання дітей підходили більш свідомо, ніж це відбувається в сучасному світі. Сьогодні це данина моді, а за тих часів було дещо інакше. Наприклад, у жителів Київської Русі ім'я майбутньої дитини часто пов'язувалося з якимись родинним чи особистими обставинами. Ім'я новонародженого могло бути похідним від кількості дітей у сім'ї: Первак, Вторак, Третяк, Четвертуня, Дев'ятко; або від таких індивідуальних особливостей, як колір волосся чи шкіри: Черниш, Черненко, Біляй, Білуха. Іноді під час вибору імені керувалися такими зовнішніми ознаками, як зріст чи особливості статури: Сухий, Толстой, Довгаль, Кривенко, Малюк, Головач. Нерідко приводом для вибору імені слугували особливості внутрішнього світу дитини або когось із батьків, якесь яскраве риса характеру, специфіка поведінки: Забава, Крикун, Сум, Мовчан, Сміян, Несміяна, Веселий; батьківське чи материнське ставлення до нового члена сім'ї: Голуб, Любоко, Жадан, Кохан, Солодкий. Варто додати, що маленькі діти могли також бути названі на честь того чи іншого язичницького божества, наприклад: Лада (ім'я слов'янської богині любові, краси та шлюбу) або Ярослав (славить Ярилу). І хоч більшість давньоруських імен давним-давно відійшли в забуття, проте деякі з них і досі живуть у народних казках. Усі ми пам'ятаємо царівну Несміяну, котра «не вміє веселитися, не вміє усміхатися й не знає, як сміятися...»,

царівну Забаву, мужнього Добриню, спокійного й неквапливого Тихона.

Та як отримували свої імена біблійні герої? Варто зазначити, що в Біблії налічується близько 2800 людських імен. В ізраїльському суспільстві, як і в Стародавній Русі, існували різноманітні передумови для вибору імені. Це могли бути обставини народження: Каїн («придбання»), Авель («пар, подих»), Рувим («він побачив мій смуток»), Беноні («син мого горя»); або батьківські почуття: Гад («успіх»), Асир («щастя»), Іссахар («нагорода»); або події, що передували появі немовляти, як у випадку з Наумом («розрада») і Неємією («втіха від Бога»), народженню яких передувала смерть одного з членів сім'ї.

Значну роль у мотивації називання дітей мали також особисті якості новонародженого, як зовнішні, так і внутрішні: Лаван («білий»), Едом («червоний»), Гедеон («кульгавий»), Барак («блискучий»). Іноді з метою відобразити якусь яскраву рису характеру дитини використовувалися образи зі світу природи: Самсон («сонечко»), Девора («бджола»), Гадасса («мирт»), Калев («пес»), Йона («голуб»), Сепфора («птаха»).

Однак більшість біблійних імен мають релігійне походження: Іван («милість Бога»), Даніїл («Бог – мій суддя»), Ісус («Господь спасає»), Гавріїл («твердиня Божя»), Михаїл (Хто як Бог), Ілля (твердиня Господня), Лазар (Бог – помічник). Серед них виділяються імена, які мають значення прикметників, що стосуються Бога: Барух – «благословенний (Богом)», Давид – «улюблений», Амос – «ношений».

Тепер час розглянути питання практичного характеру: хто має називати новонародженого та якими критеріями керуватися у виборі імені?

Отож, перше: хто має назвати немовля? На це питання навряд чи можливо знайти однозначну відповідь. У біблійній культурі ім'я дитини зазвичай обирала мати: так, наприклад, сталося під час народження Каїна та Авеля (Бут. 4:1, 2), щодо більшості з дванадцяти патріархів ізраїльського народу (Бут. 29, 30) і царя Соломона (2 Сам. 12:24). Утім, іноді ініціатива вибору імені могла належати батькові: Адам дав ім'я Сифу (Бут. 5:3), Ламех – Ною (Бут. 5:28, 29), а Яків – Веніаміну (Бут. 35:18). Були випадки, коли вибір імені належав іншим особам: великий вождь Божого народу Мойсей отримав своє ім'я від названої матері (Вих. 2:10), а дід царя Давида Овед взагалі був названий сусідами (Рут 4:17). Іноді Сам Бог брав на Себе ініціативу називання людей. Так було у випадку з Авраамом, Сарою, Ісааком, Яковом (Бут. 17:4, 5, 15, 19, 32:28), а в Новому Завіті – з Іваном та Ісусом (Матв. 1:20, 21; Луки 1:13). Тому одно-

значної відповіді немає, хоч, безумовно, першість тут належить батькам.

Друге питання – як назвати свою дитину та чим керуватися у виборі імені – мабуть, ще складніше й важливіше. Як уже зазначалося вище, у давнину люди надавали імені значно більшого значення, аніж тепер. Ім'я вважалося вагомою складовою людини, а значення мало відображати внутрішній світ людини, що нібито закладався їй усе-редину. Найбільшу перевагу віддавали іменам з релігійним значенням, в яких розкривалася якась риса Божественного характеру чи Його звістки. Саме цьому критерію відповідає більшість біблійних імен. Мабуть, це перший і найважливіший аспект у виборі імені.

До часів вавилонського полону дітей не називали іменами своїх родичів, наприклад, жоден з царів Юдеї не отримав імені кого-небудь зі своїх попередників, жоден з них не носив імені Давида, засновника династії. Але з плином часу традиція змінилася з точністю до навпаки. Читаючи новозавітну історію про вибір імені для сина Захарія та Єлизавети, ми знаходимо відображення цієї більш пізньої традиції: «Сталось, що восьмого дня прийшли обрізати дитя і хотіли назвати його ім'ям його батька – Захарією. Та озвалася мати його й сказала: Ні, хай буде названий Іваном! І сказали їй, що нікого немає в її родині, хто б називався цим ім'ям» (Луки 1:59-61). Тому й тут є деякий простір для батьків: якщо батько чи мати хочуть відзначити черговість покоління, то їм варто керуватися більш пізньою біблійною традицією, а якщо вони хочуть підкреслити особливість і своєрідність новонародженого, то краще обрати ранню біблійну традицію.

Слід пам'ятати, що чим рідкісніше ім'я ви обираєте, тим більша ймовірність того, що його носій буде відчувати себе особливим і унікальним, а чим поширеніше ім'я, тим простіше буде його носієві влитися в суспільне життя. Причому, дівчинка на ім'я Естер («зірка») буде відчувати більше уваги до себе через рідкісність та своєрідність свого імені, ніж діти зі звичайними іменами. Не раз її запитуватимуть: «Що означає це ім'я? Чому тебе так назвали?» Зіставляючи себе зі своїм іменем, юна особа буде усвідомлювати свою індивідуальність. Крім того, від людини з рідкісним ім'ям будуть підсвідомо очікувати й рідкісних рис. З одного боку, це створює необхідність постійно відповідати якимсь очікуванням, з іншого – можливість проявити й реалізувати себе. Яким шляхом піти, знову-таки вирішувати тільки вам.

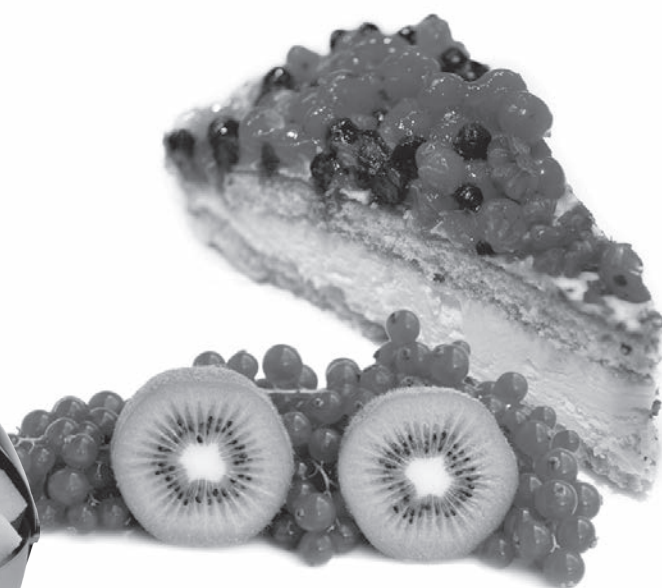
Щодо теми своєрідності, потрібно зробити й кілька застережень. По-перше, вибір імені повинен бути розумним, оскільки ім'я – «найбільш

Зворотний бік «солодкого життя»

Сьогодні важко уявити наше життя без цукру. Цьому білому кристалічному продуктові відведено найпочесніше місце в меню майже кожної родини.

Але так було не завжди. Як свідчить Біблія, перші люди жили по 800-900 років і були набагато здоровішими й більшими на зріст, ніж ми сьогодні. Цікаво, що відтоді, як люди почали споживати м'ясо, тривалість їхнього життя скоротилася майже в 10 разів. Також вони не вживали цукру в чистому вигляді. У Святому Письмі навіть назви такої немає. Цукор у давнину замінювали медом, фініками, інжиром, виноградом; і взагалі, віддавали перевагу продуктам рослинного походження.

Ірина Воронцовська,
головний бібліограф Чернігівської
обласної наукової медичної бібліотеки

Листковий пиріг з ягодами

Інгредієнти:

- Листкове тісто – 500 г
- Ягоди – 1 склянка
- Сир – 200 г
- Вершки – 100 г
- Цукор – 2 ст. л.

Листкове тісто розморозити, розкачати та викласти на змазане олією деко. Сир змішати з вершками, цукром та викласти на тісто. Помити, обсушити ягоди та викласти зверху на сир і вершки. Трохи посипати цукром і поставити в заздалегідь розігріту до 180-200 °C духовку. Запікати упродовж 15-20 хв.

Кабачки, запечені з тофу

Інгредієнти:

- Тофу – 400 г
- Кабачки (молоді) – 800 г
- Масло чи олія – 4 ст. л.
- Борошно – 2-3 ст. л.
- Яйце – 2 шт.
- Молоко – 1,5 склянки
- Сіль – на смак

Очищені кабачки нарізати кружальцями, посолити, викласти на деко, посипати борошном, збризнути олією й запікати в духовці, доки не стануть м'якими. Потім зверху викласти подрібнений через м'ясорубку сир тофу, залити збитими з молоком яйцями та поставити в духовку. Запікати до появи золотистої скоринки. До столу подавати гарячим.

Літній салат

Інгредієнти:

- Молода картопля – 500 г
- Солодкий перець – 2 шт.
- Огірок – 4 шт.
- Кріп – на смак
- Лимонний сік – на смак
- Олія – 2 ст. ложки
- Листя салату – 4 шт.
- Редиска – 5 шт.

Картоплю почистити та відварити. Перець та огірки нарізати шматочками, кріп – дрібно посікти. Усе це викласти в салатницю, полити лимонним соком та олією. Прикрасити листям зеленого салату та порізаною редискою.

стійкий факт культури й найважливіший з її підвалин», а, по-друге, необхідно враховувати фонетику імені, адже воно в жодному разі не повинно бути грубим чи зухвалим, а навпаки – милозвучним.

У 20-30-ті роки ХХ ст. в Радянській Росії був пік творчості імені: водночас із перейменуванням країни, міст і вулиць перейменовувалися і люди. Новонароджених дівчаток стали називати Ленініною, Марсиною, Октябриною, Майями, хлопчиків – Комунарем і Октябрем. Тож у виборі імені слід виявляти розсудливість, щоб воно не стало нестерпним тягарем для слабкої та беззахисної дитини.

І останнє: коли ви впритул наблизитеся до відповідальної справи вибору імені, не називайте вашу дитину, керуючись принципами моди чи популярності, адже це все скоро минує, а ваша дитина народжена для вічності.

Таким чином, підведемо підсумок цьому невеликому дослідженню й виокремимо основні кроки до того, як правильно дати ім'я дитині:

- Постійно молисься, щоб ви могли обрати осмислене, красиве й благословенне ім'я.
- Врахувавши всі побажання, складіть список імен, які вам до вподоби. За необхідності використовуйте словник з чоловічими та жіночими іменами.
- Ознайомившись зі значеннями імен, подумайте, які з них імпонують вам.
- Зіставте обрані імена з прізвиськом та по батькові. З чіткою вимовою проговоріть уголос усі обрані імена разом з прізвиськом та по батькові й зверніть увагу на найбільш милозвучні поєднання.
- Ще раз проаналізуйте значення решти імен, задумайтеся, які образи нагадують вам ці імена самі по собі або в поєднанні з по батькові та які образи вони можуть викликати в тих, хто буде стикатися з вашою дитиною впродовж усього життя.
- Ще раз усе ретельно зважте, помоліться і, визначивши найкращий варіант імені, назвіть ним свою дитину.

Звідки ж прийшов до нас цукор? Першими європейцями, які спробували тростинний цукор, були воїни Олександра Македонського. Перші письмові згадки сягають ще I ст., тоді й з'являється знайоме нам слово «цукор», яке бере походження від санскритського sarkara, звідти воно перекочувало в арабську мову як saccar, у середньовічну латину як succarum і далі в усі мови світу, пристосовуючись відповідно до місцевої говірки. Його називали ще білим медом або білою смолою.

Тростинний цукор був дорогою розкішшю, пригощалися ним переважно за царським столом та в боярських сім'ях. Його навіть продавали в аптеках.

Перший цукровий завод, побудований за наказом царя Петра I в Росії в 1719 році, працював на колоніальній сировині. Заводи з переробки цукрового буряку на цукор з'явилися у 1802 році в Тульській і Київській губерніях. А згодом цукор став звичайнісіньким повсякденним продуктом. З кожним роком людство споживає цукру й виробів з нього все більше й більше. Сьогодні деякі господині закупають його не грамами й навіть не кілограмами, а цілими мішками, консервуючи безліч банок варення, джемів та компотів. Крім того, цукерки, печиво, солодкі напої також часті гості нашого столу. Дослідники говорять, що за останні 200 років споживання цукру збільшилося у 25 разів!

А чи стала здоровішою людина внаслідок такого надзвичайно «солодкого життя»? Виявляється, навпаки. Медики б'ють тривогу, що неправильне харчування призвело до багатьох захворювань. Надмірне споживання цукру, тваринних жирів, рафінованої їжі призводять до так званих хвороб ХХІ століття: раку, діабету, атеросклерозу, ожиріння, серцево-судинних захворювань тощо. Безумовно, цукор потрібен для правильного функціонування нашого організму. Глюкоза активізує кровообіг у головному та спинному мозку та суттєво зменшує небезпеку ураження бляшками кровоносних судин. Питання в наступному: скільки його потрібно? Фізіологічна норма споживання чистого цукру – близько 50-100 г на добу. Але її треба диференціювати залежно від віку та способу життя. І це не означає, що треба кожного дня з'їсти 100 грамів чистого цукру. Сюди належать і цукерки, і печиво, і тістечка, і торти, і солодкі напої, і мед, і фрукти з овочами. Останні, до речі, найкорисніші, тому що містять складні вуглеводи, які засвоюються організмом повільно й не викликають раптового підвищення рівня глюкози в крові. Відомо, що чистий рафінований цукор не містить ні ві-

тамінів, ні мінералів, він майже на 100 % складається з вуглеводів, які в нашому організмі перетворюються на глюкозу.

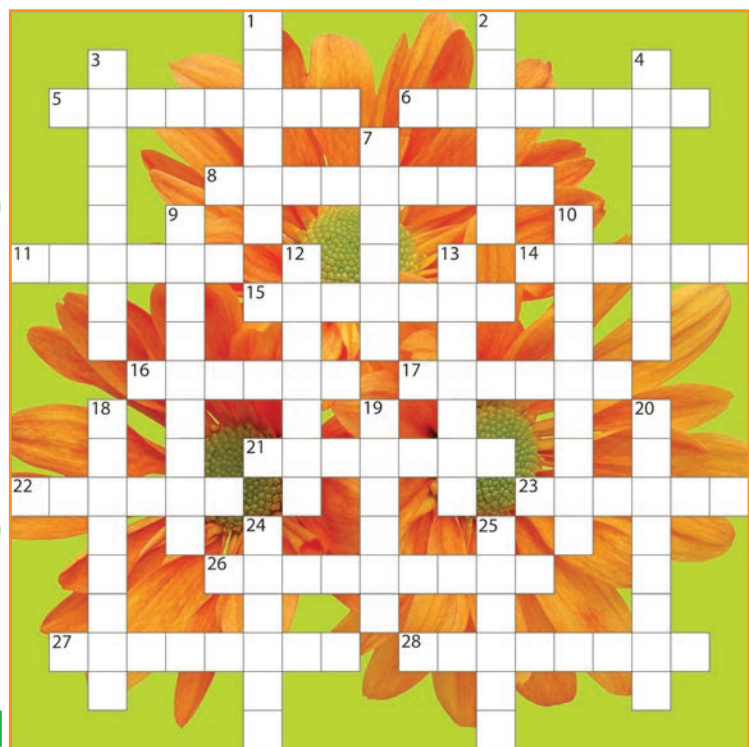
На сьогодні споживання цукру пересічною людиною часто перевищує норму вдвічі або навіть утричі. Нашому організмові не потрібно стільки глюкози, тому весь надлишок він відправляє в жирове депо. Таким чином кількість людей із зайвою вагою збільшується в геометричній прогресії. 2 млрд. людей на земній кулі мають надлишкову вагу! Це майже чверть населення нашої планети. Більше того, нині дедалі частішають епідемії ожиріння дітей, особливо у США. Діти замінюють вживання чистої, простої, даної Богом води на солодкі напої. Американські дослідники вважають, що одна-єдина пляшка кока-коли на день може додати 7 кг зайвої ваги на рік. До речі, це стосується й підсолоджених фруктових соків. Містять багато калорій і мало клітковини, вони швидко засвоюються, не залишаючи почуття ситості.

Медики накопичили багато «компромату» й проти газованих солодких напоїв. Учені Каролінського інституту опублікували дані, які свідчать про безпосередній зв'язок між вживанням таких напоїв і виникненням раку підшлункової залози. Набагато краще їсти свіжі фрукти та овочі. Отож, берегти наших дітей потрібно не тільки від сигарет, алкоголю, наркотиків, а й від надмірного споживання солодоців, до яких вони звикають ще змалку. Сьогодні лікарі констатують: сучасним учням не під силу ті норми навантаження на уроках фізкультури, з якими легко вправлялися їхні ровесники років десяти тому. І дедалі частіше звучить застереження, що скоро нікого буде брати в армію...

Треба чітко зрозуміти, що ожиріння – не лише проблема естетики, а й дуже серйозне захворювання. До того ж цукор «краде» з нашого організму кальцій та інші мінерали, що призводить до карієсу, остеопорозу, склерозу, артриту.

На жаль, серед населення існує думка, що наш організм сам знає, що і в якій кількості йому потрібно. Та нічого він не знає, наш організм! Його можна привчити і до солоного, і до солодкого, і до гіркого, і до алкоголю, і до наркотиків. Недарма Творець наділив людину розумом, щоб вона керувалася не бажанням нашого організму, а розумним підходом до вибору не тільки продуктів і напоїв, а й до способу свого життя.

Великий внесок в оздоровлення нації змогли б зробити й керівники нашої харчової промисловості, зменшивши норму вмісту цукру в хлібобулочних виробах, напоях, соках, дитячому харчуванні принаймні на 25 %.

ПО ГОРИЗОНТАЛИ:

5. Ибо мы – Его ..., созданы во Христе Иисусе на добрые дела.
6. Царь Герарский, который взял к себе Сарру, жену Авраама.
8. Ефиоплянин, евнух у царя Седекии, спасший пророка Иеремию от голодной смерти.
11. Сын Иоаса, он разрушил жертвенник Ваала.
14. Брат Голиафа, он был убит Елхананом, одним из героев Давида.
15. Царь, прибывший в Кесарию поздравить Феста.
16. Драгоценный восьмой камень на основании стены Иерусалима.
17. Тогда возложат на ... Твой тельцов.
21. Один из городов царства Нимрода в земле Сennaар.
22. Вождь из колена Рувимова, который вместе с Дафаном и Кореем восстали против Моисея и Аарона.
23. Моавитский город, который поразили израильтяне.
26. Сын ассирийского царя Сеннахирима, который убил со своим братом отца своего.
27. Возвращайтесь на твердыню вы, ... надеющиеся!
28. Узник и родственник Павла, и он приветствует их в Риме.

ПО ВЕРТИКАЛИ:

1. И пятно будет зеленоватое или красноватое на одежде, или на коже, или на ... (им. пад.) или на утоке, или на какой-нибудь кожаной вещи, – то это язва проказы.
2. Красивая и разумная жена Навала из Кармила.
3. Сын Саула, которого убили вместе с отцом филистимляне.
4. И сокрушит статуи в ... (им. пад.), что в земле Египетской, и капища богов Египетских сожжет огнем.
7. Сын Елифаза, внук Исава.
9. Если вы будете иметь веру с ... зерно и скажите горе сей: «перейди отсюда туда», и она перейдет.
10. Украшение из драгоценных камней, он служил для того, чтобы носить имена сынов Израилевых.
12. Искусный художник из колена Данова, участвовавший в постройке скинии.
13. Ученый и красноречивый еврей, Акила и Прискилла точнее объяснили ему путь Господень.
18. Дочь Елиава, брата Давида, жена Ровоама.
19. Поутру Давид написал ... к Иоаву, и послал его с Уриєю.
20. Ареопagit, обратился к Господу после проповеди Павла.
24. Из Мехолы, он женился на Мерове, дочери Саула, которая была обещана Давиду.
25. ... говорит: «не во мне она»; и море говорит: «не у меня».

ЗАОЧНА БІБЛІЙНА ШКОЛА

Дорогий друже!

Твоїм вірним помічником під час вивчення Біблії можуть стати заочні біблійні курси (ЗБК). Уроки цих курсів допоможуть отримати відповіді на найрізноманітніші запитання.

Заяви надсилайте за адресою:

03071, Київ-71, а/с 36,
Заочні біблійні курси.

Ми пропонуємо такі курси:

- «Нове життя» (серія уроків для вивчення основних біблійних істин);
- «Сила відродження» (поглиблений біблійний курс);
- «Небесна перлинка» (курс для дітей 6-10 років);
- «Таємниці пророцтв Даниїла» (уроки з вивчення книги Даниїла);
- «10 запитань до Бога» (уроки для молоді);
- «Формула життя» (уроки для підлітків та молоді) (рос. мовою);
- «Когда любовь возвращается домой» (курс з вивчення психології сімейного життя) (рос. мовою).
- Ви маєте можливість отримувати уроки як українською, так і російською мовами.

ЛАГЕРЬ УГЛУБЛЕННЯ БИБЛИИ

На побережье Черного моря

с 20 по 27 июня

Цена путевки: 750 грн. для взрослых,
500 грн. для детей до 10 лет.

Каждый
присутствующий
будет обеспечен
лекционным
материалом

Место встречи:

Николаевская область,
г. Очаков. Автовокзал
20 июня с 9:00 до 16:00

SOLO SCRIPTURA

Карплюк Александр (магистр богословия и педагогики) затронет вопросы ветхозаветной этики:

1. Обзор исторических подходов.
2. Герменевтика и авторитет в ветхозаветной этике.
3. Структура ветхозаветной этики.
4. Темы ветхозаветной этики.
5. Об истреблении хананеев.

Лукин Владимир (докторант богословия) рассмотрит тему святости в посланиях апостола Павла:

1. Ветхозаветное представление о святости.
2. Святость в понимании фарисеев.
3. Взгляд апостола Павла на Божественную святость.
4. Апостол Павел и святость человека.

Мы будем рады встретиться с вами для изучения Библии!

Условия проживания: номера верхней базы «Надежда».

Телефон для справок:

8 063 229 98 65; 8 095 396 54 25

Чебан Геннадий

Наша адреса:

Якщо Ви бажаєте пожертвувати кошти на розвиток газети, то можете це зробити через банк.

Наші реквізити:

Ідентифікаційний код:
ЄДРПОУ 19350731
Адреса: 04071, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10А
Рахунок: 26006149457
МФО 380805
Найменування банку
«РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» у м. Києві

Щомісячна газета «Вічний Скарб»

Видавець — християнське видавництво
«Джерело життя»

Відповідальний за випуск: директор видавництва

«Джерело життя» Василь Джулай

Головний редактор видавництва: Лариса Качмар

Відповідальний редактор: Віліна Меркулова

Відповідальна за друк: Тамара Грицюк

Коректори: Світлана Романчук, Ганна Борисовська, Інна Джердж

Дизайн та верстка: Тетяна Романко

Наклад: 100 000 прим.

Адреса: 04107, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А

e-mail: dzherelo@ukr.net; тел.: (044) 428-84-38

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.

Свідцтво про державну реєстрацію
Серія KB №8176 від 03.12.2003